

تغییر سلول توسعه؛ خانواده به جای شرکت

سجاد عباسی
دکتری آینده پژوهی

چرا حل ابرمسائل قرن ۲۱ (با تاکید بر کلان مسئله ترافیک) نیازمند گذار از پارادایم شرکت-محور به خانواده-محور است؟

همین صفحه

یادداشت

جایگاه روستاها در توسعه اقتصاد

سید مهدی حکیمی
بخشدار کمالات

استفاده از ظرفیت روستاها در توسعه اقتصاد بومی و به دنبال آن توسعه اقتصادی، یکی از مؤثرترین و پایدارترین راهکارها برای ایجاد مشاغل جدید، رشد متوازن و عدالت اجتماعی و اقتصادی است.

همین صفحه

یادداشت

خیلی دور، خیلی بالا

راضیه حسینی
روزنامه نگار

«سرعت اینترنت ایران زیر ذره‌بین اسپید تست/ شهریور بدترین ماه اینترنت ایرانی» حالا هی این اینترنت را بربرید زیر ذره‌بین، معلوم است ...

همین صفحه

خیلی دور، خیلی بالا

راضیه حسینی- روزنامه نگار

«سرعت اینترنت ایران زیر ذره‌بین اسپید تست/ شهریور بدترین ماه اینترنت ایرانی»

حالا هی این اینترنت را بربرید زیر ذره‌بین، معلوم است همه چیزش زیادی بزرگ می‌شود و بی‌خودی یک مشکل کوچک و بی‌اهمیت، عظیم نشان داده می‌شود. به نظرمان در مورد اینترنت باید ذره‌بین را بردارید، برگه‌ی ثبت سرعت را به دیواری با فاصله‌ی چندکیلومتری از خودتان بچسبانید، و بعد بهش نگاه کنید. خواهید دید این مشکل چقدر کوچک و حقیر می‌شود و دیگر کسی بهش اهمیتی نمی‌دهد.

در واقع تمامی مسائل مملکت را می‌توان به همین شیوه مشکل‌زدایی کرد. فقط کافی است در دورترین مکان ممکن قرار بگیرید.

مثلاً همین مشکل گرانی مرغ، اگر بگذاریدش در مکانی دور، از آن‌جا فقط یک جوجه به نظر می‌رسد. گرانی جوجه هم اهمیت خاصی ندارد. اگر از این هم دورتر بگذارید، دیگر به اندازه‌ی یک مگس می‌رسد و این همان نقطه‌ی طلایی است، فاصله‌ای که دیگر هیچ‌چیز اهمیت ندارد. مثل وقتی که از هواپیما به پایین نگاه می‌کنیم و آدم‌ها را اندازه‌ی چوب‌کبریت می‌بینیم، و حتی دیگر کمی بالاتر، اصلاً نمی‌بینیم‌شان.

این همان تکنیکی است که مسئولان می‌توانند برای رفع مشکلات استفاده کنند. حتی گاهی برای رفع باعث‌وبانی مشکلات، یعنی همان مردم، می‌توانند سوار هواپیما شوند و دیگر ما را نبینند.

هر مشکلی که دیده نشود وجود هم ندارد. وقتی مشکلی نباشد و مردمی که گرفتارش باشند، یعنی همه چیز امن و مان است. وقتی آدم راحت و گرفتاری دیده نشود، یعنی همه خوش‌حالت!

از آن بالا، جایی میان ابرها، همه چیز آرام و ساکت به نظر می‌رسد. نه ترافیکی است، نه آلودگی و گرانی و تورمی. از آن بالا صداها هم شنیده نمی‌شوند. صدای مستأجری که برای دادن اجاره‌خانه، یک ماه دیگر فرصت می‌خواهد، صدای بوق کارت‌خوان که عدم موجودی کارت‌بانکی خریداری را فریاد می‌زند. صدای پیامکی که نشان می‌دهد حقوق، هنوز نصف ماه نشده است، ته کشید.

آن بالا واقعاً همه چیز خوب است. آرام، زیبا و خیلی دور.

سازمان آگهی‌های
عصر اقتصاد
روزنامه عصر اقتصاد
۰۹۱۲۳۹۰۶۰۵۴
۸۶۰۹۶۲۴۵

www.asre-eghtesad.com

روزنامه بین المللی اقتصادی ایران

عصر اقتصاد

سیاست‌های بانک مرکزی در بازار ارز، صنعت فولاد را دچار چالش کرده است

صفحه ۶

www.asre-eghtesad.com

asreeghtesad

asre_eghtesad

asre_eghtesaad

کالابرگ آبان پشت وپترین خالی وعده‌های دولت

صفحه ۲

واردات خودرو در گرداب بلاتکلیفی ۷ ماهه

صفحه ۳

زیبایی در حصار بوروکراسی

صفحه ۲

فرمول جدید نرخ خوراک پتروشیمی در راه است

احتمال حذف هاب اروپا و بازتعریف زنجیره خام با دستور مستقیم رئیس‌جمهور

صفحه ۷

هوش مصنوعی بومی در برابر غول‌های جهانی؛ ایران چند گام عقب‌تر است؟

صفحه ۸

اراده پولادین
کارکنان نفت سپر
شکست‌ناپذیر
در برابر تهدیدها

صفحه ۷

طرح اختصاصی عصر اقتصاد

تحلیلی بر ۷ ضعف بنیادین و درد عمیق بانکداری ایران

دفن تولید با شن‌های روان نقدینگی

صفحه ۵

تغییر سلول توسعه؛ خانواده به جای شرکت

سجاد عباسی- دکتری آینده پژوهی

چرا حل ابرمسائل قرن ۲۱ (با تاکید بر کلان مسئله ترافیک) نیازمند گذار از پارادایم شرکت-محور به خانواده-محور است؟

۱. بحران پارادایم: ترافیک به عنوان نشانه شکست سیستمی

ابر چالش‌های جهانی و ملی امروز – از ترافیک و آلودگی تا نابرابری و فرسایش اجتماعی – صرفاً مشکلات مدیریتی نیستند؛ آن‌ها نشانه‌هایی از یک شکست سیستمی عمیق‌تر در پارادایم توسعه ما هستند.

پارادایم مسلط از قرن بیستم، شرکت (Corporation)

را به عنوان سلول اصلی توسعه تعریف کرده و هدف آن را حداکثرسازی سود و رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) قرار داده است. در این چارچوب، خانواده، محیط زیست و زمان با کیفیت، به منابع بیرونی (Externalities) یا ابزارهایی برای تولید تقلیل می‌یابند.

تا زمانی که این سلول اصلی توسعه از شرکت به خانواده (به مثابه واحد پایداری و سلامت اجتماعی) تغییر نکند، تلاش‌ها برای حل ابر مسائل شهری مانند ترافیک تهران محکوم به بی‌ثمر ماندن است.

۲. ریشه‌های سیستمی مسئله: تولید چالش توسط شرکت‌محوری

مرکز بر سود و رشد شرکت‌ها، به‌طور فعالانه ابرمسائل را خلق می‌کند:

الف) تمرکزگرایی جغرافیایی و ترافیک اجباری: شرکت‌های بزرگ، نیازمند تمرکز خدمات و نیروی کار در مراکز شهری هستند. این تمرکز، میلیون‌ها نفر را مجبور به سفرهای روزانه و طولانی‌مدت از حومه به مرکز می‌کند. در نتیجه، تخریب شهری: محل کار، خدمات، و زندگی خانواده از یکدیگر جدا می‌شوند.

هذر رفتن زمان باکیفیت: خانواده‌ها زمان حیاتی خود را در ترافیک می‌گذرانند؛ این هزینه، به عنوان یک مالیات اجباری زمانی برای حفظ چرخ اقتصادی شرکت‌محور بر دوش آن‌ها تحمیل می‌شود.

ب) نابرابری و تبدیل خودرو به کالای سرمایه‌ای: پارادایم شرکت‌محور، نابرابری را به رسمیت می‌شناسد. این امر در حوزه خودرو به وضوح دیده می‌شود.

سوپسیدهای مخرب: یارانه‌های انرژی و قیمت‌گذاری غلط سوخت، استفاده از خودروی شخصی را برای افراد متمول (که مصرف بیشتری دارند) بسیار ارزان نگه می‌دارد.

سفته‌بازی: خودرو از ابزار حمل‌ونقل به ابزار حفظ ارزش و سفته‌بازی تبدیل می‌شود. خانواده‌های ثروتمند، خودروی دوم و سوم را برای دارایی می‌خرند.

تبعات اجتماعی: خانواده‌های کم‌درآمد که مجبورند در حومه زندگی کنند، در نهایت قربانی ترافیک و آلودگی ایجادشده توسط این الگوهای غلط مالکیت می‌شوند.

ترافیک، تجلی فیزیکی نابرابری طبقاتی است.

ج) آسیب‌های محیطی و سلامت: اصل حداکثرسازی سود، اغلب بر حفظ سلامت محیطی و عمومی اولویت می‌یابد. پایین نگه‌داشتن هزینه انرژی و غفلت از استانداردها، منجر به آلودگی شدید هوا و پدیده وارونگی دما می‌شود. در این حالت، ترافیک مستقیماً به یک بحران

سلامت عمومی تبدیل می‌گردد که دوباره، خانواده‌ها اولین قربانیان آن هستند.

۳. پارادایم خانواده‌محور: گذار به توسعه انسانی

پارادایم خانواده‌محور، مستلزم تغییر هدف سیستم و بازتعریف قواعد در سطح کلان است کهبه طور مشخص در سه حوزه باید تجدی نظر کرد:

الف) تغییر هدف کلان توسعه: از GDP به QFT:

هدف اصلی توسعه باید از رشد تولید ناخالص داخلی به حداکثرسازی پایداری، سلامت و زمان باکیفیت خانواده (QFT) تغییر یابد.

سیاست دسترسی (Access) به جای سرعت (Speed):

بلکه با درصد دسترسی محلی خانواده‌ها به خدمات اساسی (شغل، مدرسه، درمان) در شعاع پیاده‌روی سنجیده شود.

ب) اصلاح سیستم مالیاتی و مشوق‌های اقتصادی: برای قطع حلقه تقویت‌کننده سفته‌بازی، سیاست‌های مالیاتی باید عادلانه‌تر شوند.

مالیات خانواده‌محور: به جای مالیات خطی بر خودروی دوم، باید از سیستم مالیات متغیر بر اساس نیاز خانواده استفاده شود. خانواده‌ای که به دلیل دوری از خدمات یا وجود عضو ناتوان به خودروی دوم نیاز دارد، معاف شود؛ در مقابل، افرادی که خودرو را برای سوداگری نگه می‌دارند، با مالیات تصاعدی روبه‌رو شوند.

انتقال سوپسیدی: منابع حاصل از اصلاح یارانه‌های انرژی، باید به‌طور مستقیم برای توسعه حمل‌ونقل عمومی کارآمد و زیرساخت‌های محله‌محور سرمایه‌گذاری شود.

ج) تمرکززدایی فعال و نفوذ در سایر حوزه‌ها: این پارادایم باید در تمام حوزه‌ها نفوذ کند.

اقتصادی: تشویق مشاغل محلی و دورکاری خانواده‌محور برای کاهش سفرهای ساعت اوج. آموزشی: سرمایه‌گذاری در مدارس محلی و دانشگاه های بومی و منطقه ای با کیفیت بالا برای حذف سفرهای اجباری طولانی در طول سال تحصیلی.

تکنولوژیک: هدایت نوآوری‌های علمی به سمت فناوری‌های کاهش‌دهنده زمان تلف‌شده و سامانه‌های حمل‌ونقل عمومی متقاضی‌محور، نه صرفاً روان‌سازی ترافیک خودروی شخصی.

خلق یک سیستم انسانی‌تر

بنا به آنچه گفته شد؛ تغییر پارادایم از شرکت‌محوری به خانواده‌محوری، قوی‌ترین اهرم سیستمی برای حل ابرمسائل است. این رویکرد، ترافیک را به عنوان یک عارضه جانبی (Side Effect) می‌شناسد و با تغییر اهداف سیستمی، نه تنها علائم را کاهش می‌دهد، بلکه ریشه‌های نابرابری، آلودگی و استرس اجتماعی را نیز هدف قرار می‌دهد.

برای حل مسائل پیچیده‌ای چون ترافیک تهران، نیاز به یک اراده سیاسی برای فراتر رفتن از راه حل‌های تکنیکی و قرار دادن خانواده در مرکز فلسفه توسعه داریم؛ تنها در این صورت است که می‌توانیم به سمت یک آینده پایدار، عادلانه‌تر و انسانی‌تر گام برداریم.

جایگاه روستاها در توسعه اقتصاد

سید مهدی حکیمی – بخشدار کمالات

هر چند در این مسیر نباید از نقش پررنگ آموزش به راحتی گذشت. سرمایه‌گذاری در آموزش مهارت‌های کارآفرینی و فناوری‌های نوین کشاورزی، دامپروری و گردشگری موجب پیوند میان سنت و نوآوری شده و زمینه‌ساز شک‌گیری بستر متفاوتی برای توسعه اقتصاد می‌شود. ناگفته نماند که در گذشته اقتصاد در روستا مبتنی بر کشاورزی و دامپروری بود، اما در سال های اخیر، گردشگری نیز به یکی از ستون های اقتصادی روستا ها تبدیل شده است. به خاطر داشته باشیم توسعه اقتصادی کشور بدون توجه به روستاها ناقص و نیمه کاره است.

سه بخش کلیدی کشاورزی، دامپروری و گردشگری، به‌عنوان سه‌ضلعی اصلی توسعه روستاها، نقش بنیادینی در شکوفایی اقتصاد محلی و ملی دارند. کشاورزی به‌عنوان پایه معیشت بسیاری از روستاییان، تأمین‌کننده اصلی مواد غذایی و منبع درآمد پایدار است و با بهره‌گیری از روش‌های نوین، می‌تواند بهره‌وری و کیفیت محصولات را به شکل چشمگیری افزایش دهد. دامپروری نیز با تأمین محصولات پروتئینی، لبنی و دامی، مکمل کشاورزی محسوب می‌شود و در صورت برنامه‌ریزی اصولی، می‌تواند فرصت‌های شغلی متعددی برای جوانان روستایی فراهم کند. در کنار این دو بخش سنتی، گردشگری روستایی به‌ویژه در مناطق دارای جاذبه‌های طبیعی، فرهنگی و تاریخی، می‌تواند منبعی تازه و پربازده برای افزایش درآمد و کاهش فقر باشد. این سه حوزه زمانی بیشترین اثر را دارند که در کنار هم و در چارچوب یک برنامه توسعه‌محور عمل کنند؛ به‌گونه‌ای که گردشگری موجب معرفی و فروش محصولات کشاورزی و دامی شود و در عوض درآمد حاصل از آن صرف بهبود زیرساخت‌های تولید و خدمات محلی گردد. ترکیب هماهنگ کشاورزی، دامپروری و گردشگری، نه تنها باعث پایداری اقتصادی و خودکفایی روستاها می‌شود، بلکه هویت فرهنگی و زیست‌محیطی آن‌ها را نیز حفظ کرده و مسیر توسعه متوازن و پایدار کشور را هموار می‌سازد.

استفاده از ظرفیت روستاها در توسعه اقتصاد بومی و به دنبال آن توسعه اقتصادی، یکی از مؤثرترین و پایدارترین راهکارها برای ایجاد مشاغل جدید، رشد متوازن و عدالت اجتماعی و اقتصادی است. روستاها با دارا بودن منابع طبیعی نظیر آب و زمین‌های حاصل‌خیز، تعدد نیروی انسانی مجرب و جوان و از همه مهم‌تر ظرفیت‌های فرهنگی و بومی گسترده، می‌توانند نقش مهمی در تأمین امنیت غذایی، ایجاد اشتغال و توسعه صنایع کوچک و متوسط ایفا کنند.

این ظرفیت ها در برخی استان ها نظیر استان گلستان که رنگین کمانی از اقوام در آن سکونت دارند، به شدت مهم و قابل اعتنا هستند. موسیقی منحصر به فرد، تنوع غذایی، پوشش محلی و آداب و سنت های اقوام مختلف این استان ها، از جمله ظرفیت هایی هستند که در استان های متنوع به لحاظ قومیتی، موقعیت های منحصر به فردی را در راستای توسعه اقتصادی و فرهنگی ایجاد می کنند.

برنامه ریزی در خصوص استفاده بهینه از ظرفیت های روستایی باعث توسعه گردشگری روستایی، بومگردی، صنایع‌دستی، دامپروری مدرن، کشاورزی ارگانیک و فرآوری محصولات محلی می شود، که نه تنها موجب افزایش درآمد ساکنان روستاها می‌شود، بلکه از مهاجرت بی‌رویه به شهرها نیز جلوگیری می‌کند و در مواردی باعث مهاجرت معکوس از شهر ها به روستا نیز می شود.

البته مسئولان نیز باید برای توسعه آبادانی و ایجاد انگیزه در روستائیان تلاش کنند. ایجاد زیرساخت‌های مناسب مانند جاده، اینترنت مناسب، آموزش های نوین در حوزه های کشاورزی، دامپروری و گردشگری، ساخت مدرسه، مراکز درمانی و حمایت‌های مالی بانکی مناسب با سودهای کم و بازپرداخت طولانی ویژه کشاورزان، دامپروران، تولید کنندگان صنایع دستی و فعالان حوزه بومگردی و گردشگری از جمله راهکارهایی هستند که منجر به افزایش بهره‌وری فعالیت‌های اقتصادی در روستاها می شوند.

موانع زندگی

کار یکایک / طرح: علی قناعت

آشپز سرشارانه
www.asre-eghtesad.com

عصر اقتصاد

یکشنبه ۱۱ آبان ۱۴۰۴ - سال بیستم و یکم شماره ۵۷۷۱.

ایران و جهان

بین الملل

توافق نامه تجارت آزاد

چین و آسه‌آن به‌روز شد

چین و اتحادیه آسه‌آن نسخه تازه توافق تجارت آزاد خود را با محوریت اقتصاد دیجیتال و صنایع سبز امضا کردند.
وزارت بازرگانی چین اعلام کرد این توافق با عنوان(CAFTA ۳۰) در نشست رهبران این بلوک در مالزی به نتیجه رسید و مسیر تازه‌ای برای توسعه تجارت تا ۷۷۱ میلیارد دلار مبادلات سالانه گشود.
آسه‌آن شامل یازده کشور جنوب شرق آسیاست که بزرگترین شریک تجاری چین محسوب می‌شود. کارشناسان می‌گویند پکن در مواجهه با تعرفه‌های تهاجمی آمریکا می‌کوشد تعاملات منطقه‌ای را تقویت کند تا از طریق بازار ۳.۸ تریلیون دلاری آسه‌آن، فشارهای تجاری واشنگتن را خنثی کند.

نسخه جدید این توافق شامل همکاری‌های گسترده در حوزه کشاورزی هوشمند، اقتصاد دارویی و فناوری‌های سبز است. رهبران منطقه در نشست کوالالمپور، این توافق را گامی در راستای مقاوم‌سازی بلوک آسیایی در برابر تهدید تعرفه‌های آمریکا دانستند.

مذاکرات اتحادیه اروپا و چین درباره

موا مدعنی کمیاب

اتحادیه اروپا و چین در بحبوحه بحران ترانه‌ها و تشدید محدودیت‌های صادراتی پکن، مذاکرات حساس برای رفع اختلافات تجاری آغاز کرده‌اند.
کمیسون اروپا اعلام کرد هیئتی از چین برای مذاکره درباره کنترل صادرات عناصر خاکی کمیاب وارد بروکسل شده و گفت‌وگوهای مقدماتی انجام شده است. به گفته «اواف گیل»، سخنگوی کمیسون، محدودیت‌های جدید چین نگرانی صنایع اروپایی را درباره کمبود مواد حیاتی تشدید کرده و خطر توقف خطوط خودروسازی را بالا برده است.

در همین حال، همزمان با دیدار ترامپ و شی چین‌پینگ در کره جنوبی، اروپا به دنبال تلافی تجاری از مسیر ابزار ضد اجبار است که «امانوئل مکررون» خواستار اجرای آن شده است.

سونامی مهاجرت معکوس

صهیونیست‌ها

گزارش تازه مرکز تحقیقات کنست از افزایش بی‌سابقه مهاجرت صهیونیست‌ها در دو سال گذشته خبر می‌دهد؛ بیش از ۱۴۵ هزار نفر بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ از اراضی اشغالی خارج شده‌اند.

کارشناسان عبری این روند را «سونامی مهاجرت نخبگان» توصیف کرده‌اند؛ ۴۰ درصد از مهاجران در بازه سنی ۲۰ تا ۳۹ سال و بخش عمده آنان از تحصیل‌کردگان و افسار ثروتمند ناب‌وآیو هستند. «گلعدا کاربو»، رئیس کمیته مهاجرت کنست، کابینه نتانیاهو را متهم کرد که با نادیده گرفتن فروپاشی اجتماعی و اقتصاد داخلی، موج مهاجرت را تشدید کرده است.

داده‌های رسمی نشان می‌دهد مهاجرت در نیمه اول سال ۲۰۲۴ نسبت به سال قبل ۴۰ درصد افزایش یافته و بیشتر مهاجران قصد بازگشت ندارند. تحلیل‌گران هشدار می‌دهند انتخابات زودهنگام ۲۰۲۶ نقطه عطف مهاجرت جدید خواهد بود و ممکن است بخشی از نیروی انسانی فناوری اسرائیل را از کشور خارج کند.

توافق یک‌ساله پکن و واشنگتن برای

توقف عوارض بندری

آمریکا و چین پس از ماه‌ها تنش در حوزه حمل‌ونقل دریایی، سرانجام بر سر تعلیق یک‌ساله عوارض بندری متقابل به توافق رسیدند؛ تصمیمی که می‌تواند پکی از نقاط عطف در کاهش جنگ تجاری میان دو اقتصاد بزرگ جهان باشد.
دولت آمریکا با ۲۲ مهر با تصد بر سر «تسلط دریایی و کشتی‌سازی چین» اخذ عوارض ویژه از کشتی‌های مرتبط با چین را آغاز کرده بود. اما وزارت بازرگانی چین اعلام کرد واشنگتن اجرای این عوارض را برای مدت یک سال متوقف کرده و در پاسخ، پکن نیز اقدامات متقابل خود علیه کشتی‌های آمریکایی را به حالت تعلیق درمی‌آورد.
جیمیسون گریر، نماینده تجاری آمریکا، گفت تمرکز دولت همچنان بر بازسازی صنعت کشتی‌سازی داخلی است. او تأکید کرد همکاری با ژاپن و کره جنوبی در این مسیر ادامه دارد.

در ماه‌های اخیر، هزینه‌های بندری ناشی از اقدامات تلافی‌جویانه دو کشور موجب آشفتگی در حمل‌ونقل بین‌المللی شده بود. تحلیلگران این توافق را گامی نمادین اما مهم در جهت کاهش تنش‌های تجاری دریایی میان واشنگتن و پکن می‌دانند.

ترامپ و مالزی با امضای پیمان معدنی به استقبال دوره تازه تجارت رفتند

دونالد ترامپ و انور ابراهیم در کوالالامپور توافق تجاری و معدنی بزرگی امضا کردند که به گفته مقام‌های دو کشور، ساختار تعرفه‌ها را بازبینی و تجارت را آزادتر می‌کند.

«جیمیسون گریر»، نماینده تجاری آمریکا، گفت: این توافق موانع غیرتعرفه‌ای را حذف و فرصت تازه‌ای برای توسعه همکاری در فناوری، کشاورزی و خدمات ایجاد می‌کند. ترامپ در ادامه سفر آسیایی خود از توافقی‌های صادراتی با کامبوج و تایلند نیز خبر داد که صدها کالای تجاری را از تعرفه‌های متقابل معاف می‌کند. کاخ سفید اعلام کرد توافق با مالزی به کاهش تنش بر سر تعرفه‌های آمریکا و پشتیبانی از صنعت نیمه‌رساناهای این کشور کمک خواهد کرد. مالزی هم برای دستیابی به معافیت واردات ترانشه به آمریکا مذاکره کرده است. بر اساس داده‌های رسمی، تجارت دو کشور سال گذشته به ۸۷ میلیارد دلار رسیده است.

کالابرگ آبان پشت ویتترین خالی وعده‌های دولت

نداشتند و به مشتریان پیشنهاد خرید آزاد می‌دادند.

بر اساس این نظرسنجی، کیفیت پایین اقلام و نامشخص بودن راه‌های ثبت شکایات جزو پررتکارترین نارضایتی‌ها بوده است. یکی از فروشندگان خیابان پیروزی می‌گوید: «لیست کالابرگ روی کاغذ زیاد است، اما در عمل فقط ۱۰ تا ۱۱ قلم در سامانه فعال است. مردم وقتی چیزی پیدا نمی‌کنند، سراغ پول نقد می‌روند.»

داده‌های آماری نشان می‌دهد گرچه بیش از ۸۹ درصد از مردم با مبادله کالابرگ در ازای پول نقد مخالف‌اند، اما تمایل به دریافت یارانه نقدی به جای کالا در حال افزایش است. حدود ۳۸ درصد از خانوارهای مشمول ترجیح می‌دهند ارزش کالابرگ به حسابشان واریز شود و میانگین مبلغی که حاضرند در سهم کالابرگ هر نفر کاسته شود اما نقدی دریافت کنند، حدود ۲۶ هزار تومان برآورد شده است.

در پرسش از گروه‌های واجد اولویت دریافت حمایت، ۳۹ درصد مردم خانواده‌های کم‌درآمد را در صدر قرار داده‌اند، در حالی‌که زنان بیشتر از مردان خواهان اولویت برای «زنان سرپرست خانوار» هستند. روستاییان نیز بیش از سایر اقشار معتقدند تخصیص کالابرگ

باید به دهک‌های ضعیف محدود شود. در مورد نحوه توزیع کالابرگ، حدود ۷۲ درصد پاسخگوین طرفدار افزایش سهم دهک‌های پایین» بوده و ۲۵.۹ درصد بر پکسان بودن سهمیه همه خانوارها تأکید داشتند. بیشتر شهروندان (حدود ۶۲ درصد) باور دارند که میزان کالابرگ باید با توجه به شرایط اقتصادی مناطق مختلف کشور متفاوت باشد تا عدالت منطقه‌ای اجرا شود.

از سوی دیگر، نحوه اجرای فنی این طرح نیز با چالش‌هایی روبه‌روست. یکی از کارشناسان حوزه رفاه اجتماعی که در بازار کرج فعالیت می‌کند، به خبرنگار ما گفت: «بسیاری از فروشندگان خُرد آموزش لازم برای استفاده از دستگاه‌های کالابرگ ندارند. شبکه اینترنت در بعضی سوپرمارکت‌ها هم جواب نمی‌دهد. مردم گاهی سه بار رفت‌وبرگشت می‌کنند تا خریدشان نهایی شود.»

مسئولان سازمان برنامه در پاسخ به گلایه‌ها وعده داده‌اند نسخه جدید طرح، با تمرکز بر کاهش هزینه تراکنش‌ها، گسترش فروشگاه‌های آنلاین و به‌روزرسانی فهرست اقلام ادامه یابد. پورمحمدی تأکید کرده است: «هدف این است که منابع پرارکنده به سمت تولیدات داخلی هدایت شود تا

بانک جهانی هشدار داد

افزایش شکاف درآمدی و موج فقر تازه در ایران

سقوط ۲.۵ میلیون نفر به زیر خط فقر بانک جهانی هشدار داده است که ترکیب تورم گسترده با رکود تولید، می‌تواند

۲.۵ میلیون نفر را در سال ۲۰۲۵ به زیر خط فقر جهانی (درآمد روزانه کمتر از ۸.۳ دلار) بکشد. این نرخ در سال ۲۰۲۴ معادل ۳۳.۲ درصد جمعیت بود که پیش‌بینی می‌شود در سال آینده به ۳۵.۴ درصد و در سال ۲۰۲۶ به ۳۸.۸ درصد افزایش یابد. به بیان دیگر، طی دو سال حدود پنج و نیم میلیون ایرانی جدید به جمع فقرا افزوده خواهند شد.

برآوردها نشان می‌دهد ۲.۵ درصد جمعیت ایران دچار فقر مطلق‌اند، یعنی کمتر از سه دلار در روز درآمد دارند. به زبان ساده، بیش از دو میلیون و دویست هزار نفر از مردم کشور توان تأمین حداقل نیازهای معیشتی را ندارند. بانک جهانی در بخش دیگری از گزارش، بحران آب را عامل کلیدی تشدید فقر دانسته است. این نهاد می‌نویسد: « کاهش ۴۰ درصدی بارندگی از سال ۲۰۲۴ تاکنون باعث فرونشست زمین، کاهش بهره‌وری

کالابرگ هم پشتوانه ملی داشته باشد نه فقط مصرفی.»

با وجود این وعده‌ها، گزارش‌های میدانی از استان‌های خوزستان، خراسان و فارس نشان می‌دهد توزیع کالابرگ الکترونیک همچنان درگیر «مشکلات سیستمی» و «عدم شفافیت سهمیه» است. مردم در صف‌های طولانی فروشگاه‌های منتخب، می‌گویند تفاوت وعده و واقعیت هر ماه بیشتر می‌شود.

در پایان بررسی‌های مجلس آمده است اگرچه طرح کالابرگ با هدف کنترل تورم و تأمین امنیت غذایی اجرا شده، اما کاهش تنوع اقلام، شلوغی مراکز توزیع و نبود زیرساخت فنی می‌تواند به کاهش اثرگذاری آن منجر شود. همزمان، کارشناسان هشدار می‌دهند تا زمانی‌که کالابرگ پشتوانه منسجم تولید داخلی نداشته باشد، یارانه‌ها در عمل به سود واسطه‌ها تمام می‌شود نه سفره مردم. در حالی‌که دولت بر تداوم سیاست فعلی تأکید دارد، نارضایتی میدانی و ارقام رسمی از شکافی میان وعده و واقعیت خبر می‌دهند. شکافی که اگر ترمیم نشود، کالابرگ به جای حمایت از معیشت، به نمادی از ناکارآمدی سیاست‌های حمایتی بدل خواهد شد.

چشم‌انداز صنعت؛ بدون ساماندنی

او افزود: «تعدیل نیرو در شرکت‌ها، توقف واردات قانونی و کاهش توان تولید، نتیجه مستقیم ناکارآمدی سیستم و قوانین محدودکننده است»

رئیس هیئت مدیره پرگاس طب به مشکلات سامانه‌ها و بوروکراسی اشاره کرد: «کارهایی که می‌تواند ظرف پنج دقیقه انجام شوند، ماه‌ها طول می‌کشند. سیستم اداری تبدیل به یک اختاپوس شده که صنعت ما را فلج کرده است. حتی جلسات رسمی با مدیران سازمان غذا و دارو نیز اگرچه به دستور رئیس‌جمهور برگزار شده، هنوز نتوانسته مشکل را حل کند.»

او افزود: «تعدیل نیرو در شرکت‌ها، توقف واردات قانونی و کاهش توان تولید، نتیجه مستقیم ناکارآمدی سیستم و قوانین محدودکننده است»
رئیس هیئت مدیره پرگاس طب به مشکلات سامانه‌ها و بوروکراسی اشاره کرد: «کارهایی که می‌تواند ظرف پنج دقیقه انجام شوند، ماه‌ها طول می‌کشند. سیستم اداری تبدیل به یک اختاپوس شده که صنعت ما را فلج کرده است. حتی جلسات رسمی با مدیران سازمان غذا و دارو نیز اگرچه به دستور رئیس‌جمهور برگزار شده، هنوز نتوانسته مشکل را حل کند.»

او افزود: «تعدیل نیرو در شرکت‌ها، توقف واردات قانونی و کاهش توان تولید، نتیجه مستقیم ناکارآمدی سیستم و قوانین محدودکننده است»

رئیس هیئت مدیره پرگاس طب به مشکلات سامانه‌ها و بوروکراسی اشاره کرد: «کارهایی که می‌تواند ظرف پنج دقیقه انجام شوند، ماه‌ها طول می‌کشند. سیستم اداری تبدیل به یک اختاپوس شده که صنعت ما را فلج کرده است. حتی جلسات رسمی با مدیران سازمان غذا و دارو نیز اگرچه به دستور رئیس‌جمهور برگزار شده، هنوز نتوانسته مشکل را حل کند.»

او افزود: «تعدیل نیرو در شرکت‌ها، توقف واردات قانونی و کاهش توان تولید، نتیجه مستقیم ناکارآمدی سیستم و قوانین محدودکننده است»

رئیس هیئت مدیره پرگاس طب به مشکلات سامانه‌ها و بوروکراسی اشاره کرد: «کارهایی که می‌تواند ظرف پنج دقیقه انجام شوند، ماه‌ها طول می‌کشند. سیستم اداری تبدیل به یک اختاپوس شده که صنعت ما را فلج کرده است. حتی جلسات رسمی با مدیران سازمان غذا و دارو نیز اگرچه به دستور رئیس‌جمهور برگزار شده، هنوز نتوانسته مشکل را حل کند.»

او افزود: «تعدیل نیرو در شرکت‌ها، توقف واردات قانونی و کاهش توان تولید، نتیجه مستقیم ناکارآمدی سیستم و قوانین محدودکننده است»
رئیس هیئت مدیره پرگاس طب به مشکلات سامانه‌ها و بوروکراسی اشاره کرد: «کارهایی که می‌تواند ظرف پنج دقیقه انجام شوند، ماه‌ها طول می‌کشند. سیستم اداری تبدیل به یک اختاپوس شده که صنعت ما را فلج کرده است. حتی جلسات رسمی با مدیران سازمان غذا و دارو نیز اگرچه به دستور رئیس‌جمهور برگزار شده، هنوز نتوانسته مشکل را حل کند.»

داخلی

عراقچی: توقف غنی‌سازی

ممکن نیست

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان در گفت‌وگو با شبکه الجزیره تأکید کرد که ایران قادر به توقف غنی‌سازی اورانیوم نیست و «آنچه با جنگ به‌دست نیامده، با فشار سیاسی نیز داده نمی‌شود.»

او گفت: رژیم صهیونیستی بدون چراغ سبز آمریکا نمی‌توانست حمله کند و نتانیاها را «جنایتکار جنگی» خواند. عراقچی ضمن اعلام آمادگی برای مذاکره جهت رفع نگرانی‌های هسته‌ای گفت که گفت‌وگو درباره برنامه موشکی انجام نخواهد شد.

وی افزود: مواد غنی‌شده ایران همچنان در تأسیسات بمباران‌شده باقی است و انتقالی صورت نگرفته است. او همچنین تأکید کرد ایران تمایلی به مذاکره مستقیم با واشنگتن ندارد و می‌تواند از مسیرهای غیرمستقیم به توافق برسد.

تورم مسکن در مهر ۱۴۰۴ کاهش یافت

مرکز آمار ایران از کاهش تورم سالانه بخش مسکن در مهرماه به ۳۶.۶ درصد خبر داد که حدود یک درصد کمتر از شهریور است.

تورم گروه مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها در ماه یادشده ۳۷.۱ درصد برآورد شده است. تورم ماهانه و نقطه‌به‌نقطه این بخش نیز به ترتیب ۳ و ۳۴ درصد گزارش شده است.

در بخش اجاره نیز تورم سالانه ۳۶.۵ درصد ثبت شد. در کنار آن، تورم خدمات نگهداری و تعمیر واحدهای مسکونی با رقم ۴۴.۳ درصد نسبت به شهریور پنج درصد کاهش نشان می‌دهد.

ورود سازمان بازرسی

به پرونده مطالبات پرستاران

رئیس سازمان بازرسی کل کشور در بازدید از مرکز طبی کودکان تهران از پیگیری فوری مطالبات معوق پرستاران خبر داد.

به گفته نبیج‌الله خدائیان، حدود شش ماه تأخیر در پرداخت کارانه و اضافه‌کار پرستاران وجود دارد که تخلف محسوب می‌شود. او افزود: مکاتبات متعددی با وزارت بهداشت درباره تعیین تکلیف این معوقات و اجرای فوق‌العاده خاص انجام شده است.

در این بازدید، نمایندگان پرستاران از اجبار به اضافه‌کاری و پایین‌بودن مبلغ پرداختی انتقاد کردند. خدائیان وعده داد گزارش جامعی به دولت ارائه شود تا حقوق قانونی پرستاران به سرعت پرداخت شود.

اقدام گمرک برای رفع مشکل

کشنده‌های متوقف در ترکیه

گمرک ایران از آغاز رایزنی‌های فنی و دیپلماتیک با ترکیه برای حل مشکل کامیون‌های وارداتی متوقف‌شده در گمرک گوربلغ خبر داد.

بر اساس مصوبه هیئت وزیران، مدیرکل گمرک بازرگان مأمور شده با ارائه مستندات، موانع ترخیص کشنده‌ها را بررسی کند. این اقدام با هدف تسریع ورود کامیون‌های سنگین به چرخه حمل‌ونقل بین‌المللی انجام می‌شود.

از مجموع ۱۴۷۲ دستگاه کشنده شناسایی‌شده، حدود ۶۰۰ دستگاه پس از بررسی‌های کارشناسی مورد تأیید قرار گرفته و مجوز ورود آنها صادر شده است. گمرک ایران تأکید کرد تا رفع نفع نهایی مشکل، تعامل با طرف ترکیه‌ای ادامه خواهد داشت.

قطار تهران–آنکارا با استفاده از ناوگان

ترکیه فعال می‌شود

معاون وزیر راه و شهرسازی از راه‌اندازی دوباره قطار تهران–آنکارا با بهره‌گیری از قطارهای ترکیه‌ای خبر داد. علی ذاکری گفت: با توجه به آسیب‌های زلزله، حرکت قطارهای وان به آنکارا متوقف شده بود اما اکنون مقرر است بخشی از مسیر با ناوگان پرسرعت ترکیه طی شود. وی افزایش قیمت بلیت را ناشی از استفاده از ناوگان خارجی دانست و تأکید کرد نرخ‌ها همچنان از پروازها مقرون‌به‌صرفه‌تر خواهد بود.

ذاکری با بیان اینکه دو هفته آینده معاون مسافری راه‌آهن ترکیه به ایران سفر می‌کند، افزود: توافقاتی برای یکپارچه‌سازی سامانه حمل بار و مسافر در قالب شهر لجستیکی تهران نیز انجام خواهد شد.

کاهش برداشت زعفران ایران

در چهار دهه اخیر

حسن فیضی، رئیس دانشکده کشاورزی دانشگاه تربت‌حیدریه با اشاره به افت بهره‌وری زعفران ایران در چهار دهه گذشته گفت که میانگین برداشت از هر هکتار از ۶ کیلوگرم در دهه ۵۰ به حدود ۳.۵ کیلوگرم رسیده است. وی علت این روند را فقر خاک، کمبود آب و ضعف تغذیه گیاه عنوان کرد و افزود: استفاده از پازهای درشت و بذر بیشتر می‌تواند تولید را دو برابر کند. فیضی گفت میانگین ماده آلی خاک در خراسان کمتر از نیم درصد است در حالی که در اروپا بالای پنج درصد است.

پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت

به چایکاران

رئیس سازمان چای کشور از آغاز پرداخت تسهیلات اصلاح و احیای باغات چای از نیمه دوم سال خبر داد. به گفته حبیب جهانپاس، دو نوع تسهیلات سرمایه‌گردش و سرمایه‌ای برای چایکاران و کارخانه‌داران تعریف شده است. تسهیلات سرمایه‌ای شامل ۷۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان به ازای هر هکتار برای هرس و احیای باغات و اصلاح شیب است که با نرخ چهار درصد و بازپرداخت سه‌ساله پرداخت می‌شود.

همچنین کارخانه‌داران برای نوسازی تجهیزات بسته‌بندی و خرید ژنراتور می‌توانند تسهیلات ۱۵ درصدی دریافت کنند. این مقام با اشاره به نقش صندوق حمایت از توسعه چای گفت: ۸۰ تا درصد هزینه خرید ماشین‌الات پوشش داده می‌شود.

افتتاح نخستین نمایندگی ارائه خدمات تخصصی پیکاپ فوتون

با هدف توسعه خدمات و افزایش تولید مدل‌های جدید پیکاپ محبوب فوتون، نخستین نمایندگی تخصصی پیکاپ فوتون در کشور در شرق تهران افتتاح شد.

به‌گزارش اکونپوز،این نمایندگی که با حضور مدیران‌عامل ایران‌خودرو دیزل و شرکت گواه به بهره‌برداری رسید، به عنوان طرح جدید شرکت خدمات پس از فروش ایران‌خودرو دیزل (گواه) برای ارائه خدمات ویژه به مالکان پیکاپ فوتون فعالیت خود را آغاز کرد و نخستین گام ایران‌خودرو دیزل برای سرویس‌دهی مناسب و سریع به محصولات رده پیکاپ خواهد بود و به زودی نمایندگی با همین امکانات در غرب تهران نیز افتتاح خواهد شد.

مجموعه خدمات جدید ایران‌خودرو دیزل با مساحت کل ۱۱ هزار متر مربع و دو هزار متر فضای عملیاتی اختصاصی، مجهز به امکانات فنی روز و استانداردهای بین‌المللی در حوزه خدمات پس‌ازفروش است. این نمایندگی، به‌صورت ویژه به ارائه خدمات تخصصی پیکاپ فوتون می‌پردازد.

بر اساس اعلام ایران‌خودرو دیزل، تا پایان سال علاوه بر غرب تهران، نمایندگی‌های ویژه برای ارائه خدمات به پیکاپ فوتون، در شهرهای مشهد، شیراز، اصفهان و تبریز نیز افتتاح خواهد شد.

افزایش قیمت

در دوران رکود بازار خودرو

طی روزهای اخیر بازار خودرو از یک سو با افزایش قیمت کارخانه‌ای خودروهای تولید داخل مواجه شده است و از سوی دیگر، خودروهای وارداتی نیز از همین رویه پیروی کرده و کمی گران‌تر شده‌اند.

به‌گزارش اقتصادنیوز، بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که از میانه‌های ماه گذشته، خودروهای داخلی به طور میانگین ۵.۲ درصد، وارداتی ۴ درصد و مونتاژی‌ها با ۲.۳ درصد افزایش قیمت همراه شده‌اند. این رشد قیمت در حالی صورت گرفته که تولید خودرو در نیمه نخست سال جاری با افت مواجه شده است. در همین مدت وارداتی هم صورت نگرفته و آمراه‌های گمرک همگی به ثبت سفارش‌های سال قبل مربوط می‌شوند. ضمن این‌که بازار خودرو همچنان درگیر رکود، ناترازی و کاهش ورود تقاضای ماه گذشته است. در این میان کارشناسان اعتقاد دارند که ابهام‌های سیاسی – اقتصادی، کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان، بلاتکلیفی واردات خودرو به‌خصوص دست دوم‌ها و نوسان‌های ارزی از جمله دلایل تعمیق رکود بازار به شمار می‌آیند.

البته از اثر تعدیل قیمت‌ها و اشباع بازار نیز در این وضعیت نمی‌توان چشم‌پوشی کرد. بازار خودرو از جمله بازارهایی به شمار می‌آید که بعد از تحریم‌های سال ۹۷ به واسطه قیمت‌گذاری دستوری، نوسان نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی، به محلی برای تقاضاهای غیر مصرفی تبدیل شد.

این روند تا همین اواخر نیز ادامه داشت. اما انتظار برای واردات خودروهای دست دوم و همچنین تعدیل قیمت‌ها و کاهش حاشیه سود فعالیت‌های دلالی در کنار ریسک‌های سیاسی، به طور کلی باعث عقب‌نشینی طرف تقاضا شده است. به بیان دیگر، بازار وارد حالتی از رکود شده است که خرید واقعی به دلیل قیمت‌های غیرواقعی، تمایلی به تبدیل تقاضا به خرید نداشته و چشم‌انتظار روزهای آینده است.

از یک منظر، این مسأله می‌تواند به نفع خریدار و خودروساز باشد، چراکه با خروج تقاضاهایی که به بهانه سود وارد این بازار شده بودند، مصرف‌کننده واقعی باقی می‌ماند. در واقع با کاهش حاشیه سود ناشی از تفاوت زیاد قیمت کارخانه و بازار، قدرت انتخاب مصرف‌کننده نسبت به سه‌سال‌ای اخیر کمی بیش‌تر خواهد شد.

به بیان ساده‌تر، مصرف‌کننده می‌تواند برای خرید خودروی دلخواه داخلی یا زمان را انتخاب کرده و منتظر تحویل خودرو طبق قرارداد بماند، یا این‌که می‌تواند کمی بیش‌تر پرداخت کرده و سریع‌تر از آن‌ها تهیه کند، اما به نظر می‌رسد بیم از آینده و نامشخص بودن سمت‌وسوی آن، نقش بیش‌تری در رکود امروز بازار خودرو ایفا می‌کند.

اختلال شبکه ایستگاه‌های شارژ خودروی برقی برطرف شد

طی روزهای گذشته خبری مبنی بر از دسترس خارج شدن شبکه ایستگاه‌های شارژ خودرو در سراسر کشور منتشر و اعلام شد که شرکت مینا در اطلاعیه‌ای اعلام کرده به دلیل اختلال سراسری در زیرساخت شبکه شارژر سرویس دهی در کلیه ایستگاه‌ها موقتاً دچار اختلال شده و تلاش برای حل مشکل در حال انجام است.

به‌گزارش ایسنا، پیگیری‌های ایسنا حاکی از آن است که اختلال رخ داده که اکنون برطرف شده است، در روز پنجشنبه ۸ آبان ماه، به‌دلیل بروز اختلال در یکی از سرویس‌دهندگان زیرساخت ابری کشور، رخ داده و به دنبال آن، دسترسی به سامانه‌های آنلاین تعدادی از کسب‌وکارها برای ساعاتی دچار اختلال شد.

تداوم ریسد شارژ آقلاین در ایستگاه‌های شارینت با وجود اختلال سراسری
این اختلال گسترده، علاوه بر دهها مجموعه خدمات دیجیتال و تجاری، شبکه شارژ خودروهای برقی شارینت را نیز به‌طور موقت تحت تأثیر قرار داد و طبق اعلام این شرکت با این حال، شبکه شارژ شارینت به‌طور کامل از مدار خارج نشد؛ چراکه برای خودروهایی که پیش‌تر در سامانه ثبت شده بودند، قابلیت شارژ آقلاین فعال بوده و در بسیاری از ایستگاه‌ها، عملیات شارژ بدون نیاز به اتصال اینترنتی ادامه می‌یافت.

بنا بر اعلام، تیم‌های فنی از نخستین دقایق بروز اختلال با رصد مداوم وضعیت و هماهنگی با مجموعه‌های زیرساختی، فرآیند بازیابی سرویس را آغاز کردند و در کوتاه‌ترین زمان ممکن، تمام ایستگاه‌ها به حالت پایدار بازگشتند. در حال حاضر، کلیه‌ی ایستگاه‌های شارژ در سراسر کشور به‌صورت کامل فعال و در حال ارائه خدمات هستند.

در شرایطی که قیمت خودرو با افزایش سرسام‌آور روبروست؛

واردات خودرو در گرداب بلاتکلیفی ۷ ماهه

خودروهای وارداتی را اصلاح و بر کاهش

تعرفه تاکید کرد.

در این مصوبه اعلام شد که اصلاحات صورت گرفته به دنبال اعلام نظر هیات تطبیق مصوبات دولت با قوانین که در مجلس شورای اسلامی مستقر است، انجام شده است. طبق روال قانونی، نسخه‌ای از مصوبات دولت در اختیار این هیات قرار می‌گیرد تا انطباق آن با قوانین مجلس بررسی شود. اما پس از این، دیگر خبری از مصوبات ابلاغی نبود و تعرفه واردات خودرو در بلاتکلیفی به سر می برد.

بر اساس تصویب‌نامه هیات وزیران که در اواخر تیرماه اعلام شد، تعرفه‌ها برای واردات خودروهای بنزینی از ۱۶ درصد شروع شد، طبق این مصوبه، برای خودروهای بنزینی با حجم موتور تا ۱۵۰۰ سی‌سی، نرخ سود بازرگانی ۱۶ درصد و برای خودروهای با حجم موتور ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ سی‌سی برابر بر ۳۶ درصد و برای خودروهایی با حجم موتور بین ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ سی‌سی نیز سود بازرگانی ۱۵۱ درصدی در نظر گرفته شد.

همچنین برای پیشرانه‌های ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ سی‌سی، ۱۷۶ درصد و برای خودروهای بنزینی با حجم موتور بیش از ۳۰۰۰ سی‌سی شمول ۱۸۶ درصد سود بازرگانی شدند همچنین تعرفه خودروهای هیبریدی ۱۱ درصد و برقی این اعلام تعرفه ها طبق گفته

کارشناسان نسبت به تعرفه ۱۰۰ درصدی که در قانون بودجه امسال اعلام شده بود نه تنها کاهش را نشان می دهد بلکه نسبت به تعرفه واردات سال گذشته نیز کاهش بین ۱۵ تا ۵۵ درصدی را هدف گرفت.

پس از این تصویب نامه و آیین اجرایی واردات خودرو، در اوایل مردادماه بود که به یکباره انتشار تصویر دستور موقت توقف اجرای جدول تعرفه واردات خودرو توسط دیوان عدالت اداری در فضای مجازی خبر ساز شد. کاهش تعرفه واردات خودرو یک شاکی خصوصی داشت که از هیأت وزیران به دیوان عدالت اداری شکایت کرده بود و دیوان عدالت دستور توقف موقت اجرای آیین‌نامه جدید واردات خودرو را تا زمان رسیدگی نهایی به این پرونده، بر اساس همان تعرفه ۱۰۰ درصدی در قانون بودجه امسال اعلام کرده بود.

دوباره در ۲۸ مردادماه بود هیات وزیران به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاونت حقوقی رئیس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی قانون اساسی آیین نامه اجرایی تعرفه

صنعت خودرو در سایه جنگ که ۲۵ شهریورماه برگزار شده بود، از ابتدای امسال حتی یک دلار برای واردات خودرو تخصیص نیافته و تخصیص ارز از سهمیه سال گذشته بوده است.

محدودیت سهمیه ارزی یکی از مهمترین مشکلاتی است که امسال نسبت به سال گذشته پررنگ شده است و نه تنها واردکنندگان خودرو بلکه واردکنندگان و صادرکنندگان کشور در حوزه های مختلف با آن دست و پنجه نرم می کنند.

این در حالی است که بانک مرکزی گزارشی از عملکرد تخصیص ارز منتشر کرد که بر اساس آن از ابتدای سال جاری تا پنجم آبان‌ماه، بیش از ۳۳.۶ میلیارد دلار ارز برای واردات کالا و خدمات تامین کرده است. بر این اساس، از ۲۳.۹ میلیارد دلار ارز اختصاص یافته به بخش تجارت و بازرگانی سهم صنایع حمل‌ونقل و خودرو ۴.۹ میلیارد دلار گزارش شده است.

چند دستگاه خودروی خارجی وارد کشور شده است؟

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است که در مرحله اول ۲۸ مدل خودرو با ۱۲ هزار خودرو تخصیص یافته است و در مرحله دوم تنها ۲ مدل خودرو عرضه شد که آماری از تعداد عرضه هم منتشر نشد.

هر چند آمراهی شفافی از سامانه تخصیص خودرو در دست نیست اما گمرک جمهوری اسلامی آماری از واردات خودرو در ۶ ماه امسال منتشر کرد که در آن امسال بیش از ۲۵ هزار و ۷۰۰ دستگاه خودرو وارد کشور شده است که این آمار نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۶ درصد افزایش داشته است.

گمرک، ارزش این میزان واردات خودرو را به میزان ۵۵۷ میلیون دلار اعلام کرده است که این آمار نیز با آمار بانک مرکزی در خصوص تخصیص ارز به صنایع حمل و نقل و خودرو همخوانی ندارد و به نظر می رسد بخشی از این میزان تخصیص مربوط به سال گذشته باشد.

توقف ۸ هزار خودروی خارجی در گمرکات

هادی سلیمانی ملکان رئیس هیات مدیره انجمن واردکنندگان خودرو درباره آخرین وضعیت خودروهای خارجی می

در شرایطی که قیمت خودرو با افزایش سرسام‌آور روبروست؛

واردات خودرو در گرداب بلاتکلیفی ۷ ماهه

گوید که در پنج ماه امسال حدود ۱۵ تا ۲۰ هزار خودروی خارجی وارد کشور شده است، بر اساس برآوردهای صورت گرفته، حدود هشت هزار خودرو نیز به دلایل مختلف از جمله تخصیص ارز، فرایندهای تعدید و ثبت سفارش در گمرکات متوقف مانده است که شرکت های واردکننده در صدد ترخیص هستند.

ملکان بر تخصیص سهمیه ارزی واردات خودرو تاکید کرده و می گوید: واردات خودرو نیازمند مدیریت منابع ارزی و توجه به نیاز مصرف کنندگان است که باید مورد توجه قرار گیرد.

وی تاکید می کند: همه خودروهایی که تاکنون وارد کشور شده از محل ارز و تامین‌های قبلی بوده است ضمن اینکه امسال هیچ ارزی از محل منابع دیده شده در قانون بودجه برای واردات خودرو به هیچ واردکننده ای تخصیص داده نشده است.

رئیس هیات مدیره انجمن واردکنندگان خودرو خاطر نشان می کند: باید تسهیل در واردات خودرو صورت بگیرد این در حالی است که ثبت سفارش در سامانه تجارت برای واردات خودرو حدود سه تا چهار ماه زمان می برد که این امر منجر به تاخیر در واردات می شود.

وی همچنین بر کاهش تعرفه‌های وارداتی خودرو تاکید می کند و می گوید هنوز جدول تعرفه و رتبه‌بندی و میزان واردات نهایی اعلام نشده است که این امر بلاتکلیفی وارد کنندگان را به دنبال دارد.

سلیمانی ملکان ابراز می‌کند: در صورتی که تعرفه ۱۰۰ درصد خودروهای وارداتی اتفاق بیافتد باید شاهد افزایش ناراضاهی خریداران و شرکت های واردکننده ای باشیم که با هدف تعرفه صادراتی جدول تعرفه و رتبه‌بندی و میزان وارداتی ۴۰ تا ۴۰ درصدی اقدام به پیش فروش خودرو کرده بودند و از سوی دیگر شکایت شرکت های واردکننده را به همراه خواهد داشت.

انتظاری می رود سیاست گذاری ها از سوی دولت به ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت به عنوان متولی خودرو، در خصوص تعرفه واردات خودرو به زودی ابلاغ شود تا از یک سو شرکت های واردکننده و هم تکلیف خریداران مشخص شود و از سوی دیگر سرعت عرضه خودروهای وارداتی در سامانه تخصیص خودرو افزایش پیدا کند.

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

بررسی سامانه تخصیص خودروهای خارجی نشان می دهد که از ابتدای امسال تا کنون، تنها ۲ دوره، عرضه خودروهای وارداتی صورت گرفته است

عصر اقتصاد ۳

یکشنبه ۱۱ آبان ۱۴۰۴
سال بیستم و یکم.
شماره ۵۷۱۱.

خودرو

اخبار

مجلس باید نظارت بیشتری بر عملکرد شرکت های خودروسازی داشته باشد

عضو کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه مجلس باید نظارت بیشتری بر عملکرد شرکت های خودروسازی داشته باشد، عنوان کرد: اگر امروز وزیر صمت قادر به تحقق وعده خود مبنی بر شکست انحصار و ایجاد رقابت در صنعت خودرو نیست، مجلس مقصر است، چراکه این وظیفه مجلس است که در جایگاه نظارتی خود به این موضوع رسیدگی کند.

به‌گزارش خبر خودرو، علی آذری، با تاکید بر اهمیت رفع انحصار در صنعت خودرو از طریق واردات بیان کرد: دولت باید به مردم اعتماد کرده و اجازه دهد خودروهای وارداتی که حداقل مصرف انرژی و آلودگی را دارند و این روزها نیز به سمت انرژی‌های پاک حرکت کرده اند با مشارکت خود مردم وارد کشور شده تا انحصاری که ۴۵ سال است در اختیار دو خودروساز بزرگ است، شکسته شود.

وی با بیان اینکه به رغم حمایت دولت از صنعت خودرو در این سال ها، اما خودروسازان با رفتارهای گستاخانه خود به این صنعت آسیب وارد کرده اند، تصریح کرد: اگر امروز وزیر صمت قادر به تحقق وعده خود مبنی بر شکست انحصار و ایجاد رقابت در صنعت خودرو نیست، مجلس مقصر است، چراکه این وظیفه مجلس است که در جایگاه نظارتی خود به این موضوع رسیدگی کند.

نماینده مردم قوچان و فاروج در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه میحت خودرو به مسأله ای اجتماعی در کشور تبدیل شده است، تاکید کرد: متأسفانه عدم نظارت صحیح بر حوزه خودروسازی موجب شده نه تنها خودروسازان داخلی، بلکه شرکت های وارد کننده خودروهای چینی نیز خودروهای درجه دو و سه چینی را وارد کشور می کنند، در حالی که این خودروها که به چشم مصرف کننده ایرانی بسیار زیباست در کشور چین جایگاهی ندارد.

عضو کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی در پایان با بیان اینکه مجلس باید نظارت بیشتری بر عملکرد شرکت های خودروسازی داشته باشد، اظهار داشت: متأسفانه مجلس تمام تمرکز خود را بر طرح‌ها، لایوح و قانون های مختلف گذاشته و در حالی که برخی از این لایوح با مباحث روز مطابقت نداشته و تنها وقت مجلس را گرفته است.

موافقت بانک مرکزی با اعطای تسهیلات ۲۰ همتی به دو خودروساز بزرگ

وزیر صنعت، معدن و تجارت از موافقت بانک مرکزی با تسهیلات ۲۰ هزار میلیارد تومانی برای هر یک از خودروسازان به شرط پرداخت مستقیم به زنجیره تامین خبر داد.

به گزارش مهر، سید محمد اتابک در نشست با فعالان اقتصادی و صاحبان صنایع استان البرز عنوان کرد: با توجه به تصویب و ابلاغ بسته جامع حمایت از تولید قرار بود به هر دو خودروساز بزرگ در راستای پرداخت مطالبات زنجیره تامین، ۲۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی تزریق شود که خوشبختانه با پیگیری های وزارت صمت از وزارت اقتصاد و بانک مرکزی این موضوع با موافقت بانک مرکزی همراه شده مشروط بر اینکه ۲۰ همت نقدینگی که برای هر خودروساز در نظر گرفته شده مستقیما به قطعه سازان پرداخت شود.

وی تاکید کرد: هفته آینده نیز این موضوع را از بانک مرکزی برای اجرا پیگیری خواهیم کرد تا این نقدینگی به صورت مستقیم به قطعه سازان پرداخت شود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در پایان از بانک مرکزی برای همراهی با بخش تولید قدررانی کرد. لازم به ذکر است این تسهیلات به درخواست و با پیگیری انجمن صنایع همگن قطعه سازان خودرو کشور در حال تحقق است.

قرعه‌کشی محصولات ایران خودرو آغاز شد

نهمین دوره اولویت‌بندی محصولات ایران خودرو در سه طرح عادی، جوانی جمعیت و خودروهای فرسوده با حضور نهادهای نظارتی آغاز شد. این مراسم با هدف تعیین اولویت تخصیص خودرو برای متقاضیانی برگزار شده که در طرح‌های فروش فوری، فوق‌العاده و پیش‌فروش ثبت‌نام کرده‌اند.

به گزارش خیرخودرو،در این مرحله خودروهای ریرا، پژو ۲۰۷، تارا، سورن، رانا پلاس و دنا پلاس عرضه شده‌اند. براساس اعلام ایران‌خودرو، مجموع متقاضیان در این دوره به بیش از چهار میلیون و ششصد و هشتاد هزار نفر رسیده است. از این میان، بیش از چهار میلیون و صد هزار نفر در طرح عادی، حدود چهارصد و بیست و نه هزار نفر در طرح جوانی جمعیت و نزدیک به هفتاد هزار نفر در طرح جایگزینی خودروهای فرسوده ثبت‌نام کرده‌اند.

در بخش نوع فروش نیز بیش از دو میلیون و سیصد هزار نفر در فروش فوری، یک میلیون و صد و هفتاد هزار نفر در فروش فوق‌العاده و بیش از ششصد و سی هزار نفر در طرح پیش‌فروش شرکت کرده‌اند.

نتایج نهایی پس از تأیید نهادهای نظارتی و طی مراحل اداری، از طریق سایت رسمی ایران‌خودرو به نشانی **ikcosales.ir** اعلام خواهد شد. در ابتدا نتایج منتخبین طرح عادی، سپس جوانی جمعیت و در پایان طرح خودرو فرسوده منتشر می‌شود.

بازگشت پایدار پارسیان به سودآوری

تمرکز بر اصلاح ساختار مالی، کنترل هزینه‌ها و تقویت سرمایه پایه، مسیر تازه‌ای از ثبات و سودآوری را در بانک پارسیان رقم زد.

به‌گزارش عصر اقتصاد، به‌نقل ازروابط عمومی بانک پارسیان، مجیدبالان، سرپرست این بانک، با اشاره به عملکرد پارسیان در نیمه نخست سال ۱۴۰۴ اعلام کرده‌است مجموعه‌ای از اقدامات اصلاحی موجب بازگشت بانک به مدار رشد پایدار شده‌است. وی افزود سیاست اصلاح سید دارایی‌ها، تمرکز بر دارایی‌های مولد و کاهش هزینه‌های غیرضروری، نقش مهمی در احیای اعتماد سپرده‌گذاران ایفاکرده‌است.

طبق گزارش میان‌دوره‌ای منتشرشده در سامانه کدال، بانک پارسیان سود خالص معادل ۱۱ هزار و ۳۲۱ میلیارد ریال به ثبت‌رسانده، درحالی‌که در دوره مشابه قبل زبانی برابر با ۲۵ هزار و ۱۹۵ میلیارد ریال تجربه کرده‌است.

بنابراین، چرخش مثبت ۱۴۵ درصدی عملکرد مالی نشان‌ه روشنی را بازگشت بانک پارسیان به ثبات و سودآوری پایدار محسوب می‌شود.

مدیرعامل بانک دی:

بازرسی، مشاور امین مدیریت ارشد در مسیر بهبود فرایندها

مدیرعامل بانک دی با تأکید بر نقش نظارتی و اصلاحی بازرسی، این واحد را بازوی امین مدیریت ارشد در ارتقای سلامت سازمانی و بهبود عملکرد دانست. به‌گزارش عصر اقتصاد، به‌نقل از روابطعمومی بانک دی، برات کریمی در نشست تخصصی امور بازرسی ضمن تریک روز ملی بازرسی گفت: کارکنان این حوزه از پاک‌دست‌ترین و متعهدترین افراد بانک هستند و سلامت روحی و اخلاقی لازمه موفقیت در مأموریت نظارتی محسوب می‌شود. وی افزود: هنر بازرسی آن است که در کنار انجام وظایف حرفه‌ای، آموزش و انتقال تجربه به سایر همکاران را در اولویت قرار دهد. همچنین کریمی راه‌اندازی سامانه اختصاصی و سیستمی کردن فرآیندهای بازرسی را از ضرورت‌های کاهش خطا و افزایش اعتبار اقدامات دانست. بنابراین توجه مستمر به نظارت درونی و توسعه مهارت‌ها پایه ارتقای کیفیت خدمات بانکی تلقی می‌شود.

اعلام اسامی برندگان قرعه‌کشی بانک ملت

بانک‌ملت نتایج سی‌وهشتمین دوره جشنواره حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز خود را با هدف قدردانی از سپرده‌گذاران و ترویج فرهنگ پس‌انداز اعلام کرد. به‌گزارش عصر اقتصاد، به‌نقل از روابطعمومی بانک‌ملت، فهرست اسامی برندگان شامل ۱۴۰۴ قریه نقدی ۲۵۰ میلیون تومانی ۴۴۰۴ جایزه‌۲۵۰ میلیون تومانی و بیش از ۴۱۵ هزار جایزه ۵۰۰ هزار تومانی است که از طریق پایگاه اینترنتی بانک‌ملت به نشانی www.bankmellat.ir منتشر شده‌است. متقاضیان با مراجعه به بخش اطلاع‌رسانی سایت بانک می‌توانند اسامی برندگان این دوره را مشاهده کنند. بنابراین اعلام عمومی نتایج، اقدامی در جهت شفاف‌سازی فرآیند قرعه‌کشی و افزایش اعتماد سپرده‌گذاران به نظام بانکداری قرض‌الحسنه محسوب می‌شود.

انتشار کتاب سال بانک صادرات ایران

بانک صادرات ایران تازه‌ترین گزارش جامع خود را با عنوان «در مسیر خلق ارزش» منتشر کرد. این گزارش نوبن تصویری داده‌محور از عملکرد سال ۱۴۰۳ بانک، شامل رشد مالی، تحول دیجیتال، اتکا پر سرمایه انسانی و استمرار اعتماد عمومی ارائه می‌دهد. به‌گزارش عصر اقتصاد، به‌نقل از روابطعمومی بانک‌صادرات ایران، برای نخستین‌بار عملکرد یک بانک ایرانی در قالب «کتاب‌سال» منتشر شده و با ترکیب آمار، تحلیل و روایت انسانی گامی تازه در شفافیت نظام بانکی برداشته‌است. این کتاب با هدف پاسخ‌گویی به افکار عمومی و بازتاب تلاش خانواده بزرگ بانک‌صادرات ایران در داخل و شعب بین‌المللی تدوین شده‌است. بنابراین این مجموعه می‌تواند به عنوان مرجع قابل استناد برای متخصصان مالی، پژوهشگران و رسانه‌های اقتصادی مورد استفاده قرار گیرد.

نقش ارزی در مسیر پایدار بانک کشاورزی

محسن صفدری عضو هیأت‌مدیره بانک کشاورزی در گردهمایی شبکه‌ارزی این بانک تأکید کرد واحد ارزی و بین‌الملل نقشی راهبردی در رشد و پایداری عملکرد بانک دارد. او گفت شبکه‌ارزی با توسعه سید خدمات، افزایش سهم بازار و تقویت درآمدهای غیرمشاع به‌عنوان مکملی راهبردی، محور حرکت پیشروانه بانک خواهد بود. به‌گزارش عصر اقتصاد، به‌نقل از روابطعمومی بانک کشاورزی، این درگاه‌های با حضور مدیرکل دارایی‌های ارزی بانک مرکزی، معاون بین‌الملل، مدیران ارزی و رسوای شعب ارزی در مرکز آموزش بایلسر برگزار شد.

صفدری هدف از برگزاری این نشست را هم‌افزایی تخصصی و تقویت ظرف جمع برای توسعه خدمات دانست. بنابراین، بانک کشاورزی با اتکا به نیروی انسانی توانمند خود مسیر رشد و ثبات عملکرد را تداوم می‌دهد.

جایگاه راهبردی بانک سپه در شبکه بانکی

بانک‌سپه به‌عنوان قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین بانک کشور از نظر گستردگی شعب، نقش محوری در تأمین مالی صنایع و ارائه خدمات به عموم مردم دارد. این بانک طی سال‌های اخیر سهم قابل‌توجهی از تسهیلات صنعتی کشور را پوشش داده‌است. به‌گزارش عصر اقتصاد، به‌نقل از روابطعمومی بانک‌سپه، فرشاد محمدپور معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی گفت برنامه‌های اصلاحی بانک مرکزی در حوزه بانک‌های ناتراز طی سه سال گذشته به‌طور مشخص پیگیری شده‌است. در نتیجه تعداد بانک‌های ناتراز از ۱۴ بانک به ۵ بانک کاهش یافته‌است که بیانگر موفقیت گام‌های اصلاحی برای بهبود انضباط مالی و تثبیت نظام بانکی کشور محسوب می‌شود.

تحلیلی بر ۷ ضعف بنیادین و درد عمیق بانکداری ایران

دفن تولید با شن های روان نقدینگی

میثم رستمی، دکترای اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی- بانکداری ایران بر بستری از دارایی‌های نیمصند، خلق بی‌پشتوانه پول و ضعف نظارت بنا شده است. نظامی که به جای تأمین مالی تولید، در بنگاه‌داری و سفته‌بازی ریشه دوانده و امروز در تقاطع «بی‌اعتمادی، کم‌سرمایه‌ای و تمرکز قدرت پولی»، خود به مانع اصلاح اقتصادی بدل شده است. میثم رستمی- دکترای اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی در مقاله ای اختصاصی

برای عصر اقتصاد به بیان ۷ ضعف بزرگ نظام بانکداری در ایران پرداخته است که در ادامه می‌خوانیم:

بنگاه‌داری بانک‌ها

بسیاری از بانک های ایرانی در عمل به جای نقش واسطه گری مالی، به شرکت های سرمایه گذاری تبدیل شده اند. شرکت هایی سرمایه گذار که قدرت خلق پول دارند و می توانند به راحتی با افزایش حجم نقدینگی، ملک و دارایی برای خود بخرند و آنها را منجمد کنند. بنگاه‌داری بانک‌ها به طور طبیعی انگیزه آنها برای اعطای وام به بخش خصوصی را کاهش می دهد و اقتصاد را به سوی انحصار اقتصادی و رقابت‌های ناسالم و غیرعادلانه می کشاند و در نتیجه ریسک ها در ایران در فعالیت های وسیعی از جمله هتل‌داری، راه و ساختمان، پالایش نفت و... سرمایه گذاری کرده و شرکت‌های تابعه ایجاد کرده‌اند. البته عدم توسعه بازار سرمایه را می توان یکی از علل حضور گسترده بانک‌ها در تأمین مالی پروژه ها و مالکیت شرکت‌ها قلمداد نمود. با وجود قانون‌هایی که بانک ها را در این نوع فعالیت ها محدود

کرده اند اما به دلایل متعدد همچنان معضل بنگاه‌داری بانک ها از مهمترین مشکلات نظام بانکی کشور است. این در حالی است که در کشورهای پیشرفته، بانک های تجاری بر فعالیت های اصلی خود یعنی جذب سپرده و اعطای تسهیلات تمرکز دارند و از بنگاه‌داری منع شده‌اند. در این کشورها بنگاه‌داری توسط شرکت‌های سرمایه گذاری انجام می شود که مجاز به خلق پول نیستند.

خلق بی‌رویه نقدینگی:

خلق نقدینگی در ایران عمدتاً توسط بانک های تجاری انجام می شود. به دلیل ضعف نظارت بانک مرکزی و تخصیص نامناسب منابع این فرآیند به عاملی برای تورم بالا و پایدار تبدیل شده است. میانگین رشد نقدینگی در ایران از بسیاری از کشورهای توسعه یافته و برخی کشورهای منطقه به طور قابل توجهی بالاتر است. بخش عمده ای از اعتبار خلق شده به جای هدایت شدن به سمت تولید و سرمایه گذاری مولد، صرف فعالیت های سفته بازی و بازارهایی نظیر املاک و جبران زیان‌های بانک‌ها می‌شود. نتیجه این چرخه معیوب افزایش نقدینگی بدون پشتوانه تولید و در نتیجه افزایش تورم است. برای درک آشفتنگی در حوزه خلق نقدینگی کافی است به این آمار توجه کنیم: مجموع نقدینگی در ایران از سال ۱۳۵۷ تا ۱۴۰۴ بیش از ۴۰ هزار(۴۰۰۰۰۰) برابر شده است؛ در حالی که حجم تولید ناخالص داخلی در این مدت حدود ۵ برابر افزایش یافته است!؛ یعنی به ازای ۵ برابر شدن کالاها و خدمات در ایران، هزاران برابر نقدینگی به بازار تزریق شده است!

ضعف نظارت و قوانین

منشا بسیاری از مشکلات نظیر

تحلیلی بر ۷ ضعف بنیادین و درد عمیق بانکداری ایران

کل شبکه بانکی در حال حاضر به ۱/۷۵ درصد رسیده است که این رقم فاصله قابل توجهی با استاندارد بین المللی دارد. کفایت سرمایه پایین توان بانک ها را برای جذب شوک های مالی و ریسک های اعتباری به شدت تضعیف می کند. البته در سال های اخیر، کفایت سرمایه بانک ها نسبت به گذشته بهبود یافته و از کفایت سرمایه منفی به مثبت حرکت کرده است. تعداد بانک های با کفایت سرمایه بالای ۸ درصد نیز از ۷ بانک در سال ۱۴۰۰ به ۱۴ بانک در سال ۱۴۰۴ رسیده است که نشان دهنده روند مثبت و امیدوار کننده در این زمینه می‌باشد

مطالبات غیرجاری(موقوفات)

سهم موقوفات در ایران به طور فزاینده‌ای از حد استاندارد بین المللی فراتر رفته است. افزایش مطالبات غیرجاری، ریسک اعتباری بانک ها را افزایش می دهد و قدرت اعتباردهی سیستم بانکی را کاهش می دهد که بالطبع به کاهش سرمایه گذاری، اشتغال و تولید ناخالص داخلی می انجامد.

توزیع ناعادلانه تسهیلات متأسفانه هم به لحاظ جغرافیایی و هم به لحاظ درآمدی، تسهیلات به صورت عادلانه میان مردم توزیع نمی شود. سهم مناطق محروم و کم برخوردار از تسهیلات بانکی کمتر از مناطق نزدیک به پایتخت و نیز مراکز استان هاست. سهم خانواده‌های کم درآمد در دریافت تسهیلات نیز کمتر از خانواده‌های پردرآمد است و این رویه با عدالت اقتصادی و اجتماعی مورد تأکید اسلام سازگار نیست. به علاوه درصد قابل توجهی از اعتبار بانکی نه به تولید کننده می رسد تا بر تولید کشور بیفزاید و نه به دست مصرف کننده حقیقی می رسد تا جانب تقاضای کالا و خدمات را بالا برده و سبب ایجاد اشتغال در کشور شود؛ بنابر آمار و گزارش‌ها این اعتبار از طریق چون شرکت های زیرمجموعه بانک‌ها به افراد مرتبط و خودی به بانک اعطا شده و پس از آن نیز وارد دنیای سفته‌بازی گردیده است و چیزی جز ضرر و تورم برای اقتصاد کلان کشور به ارمغان نمی آورد. سازوکارهای نظارتی چندلایه و دقیق برای جلوگیری از این انحراف اعتبار ضروری و اجتناب ناپذیر است.

در مجموع، تأخیر بانکداری در ایران از منظر زیرساخت های فناوری و سخت افزاری در وضعیت قابل قبولی قرار دارد، اما از جهت قوانین، مقررات و چارچوب های نرم‌افزاری با چالش‌ها

و کاستی‌های جدی مواجه است که نیاز به تلاش مضاعف برای اصلاح آن را دوجندان می‌کند.

نشانی dari.csdiran.ir و ورود به بخش «گزارش ها – سودهای پرداخت‌شده»، جزئیات تمامی پرداخت‌های انجام‌شده را مشاهده‌کنند. این ابزار دیجیتال، شفافیتی مالی را از یک شعار به اقدام واقعی تبدیل کرده‌است. اکنون فعالان بازار قادرند تمام جریان‌های سود، مجامع، دارایی‌ها و حتی گواهی‌های مالکیت سهام خود را در یک محیط واحد بررسی‌کنند. داده‌های اخیر نشان می‌دهد سرعت و دقت واریزه‌ها نسبت به سال گذشته بی‌سابقه‌بود. تا همین چندسال پیش، بسیاری از سهام‌داران برای دریافت سود باید به بانک‌های عامل مراجعه می‌کردند یا مدت‌های طولانی در نوبت پرداخت باقی می‌ماندند. اما سجام این روند را متحول کرد و مفهوم «حقوق سهام‌داری دیجیتال» را در اقتصاد ایران تثبیت کرد. کارشناسان مالی معتقدند بازرسدی در سامانه باعث افزایش تمایل مردم به سرمایه‌گذاری در بورس شده و امنیت داده‌ها و سرعت پرداخت، اعتماد عمومی به نظام

هفته‌های آینده به‌منزله حفظ انضباط مالی و تمرکز بر مهار تورم در ماه‌های پایانی سال تفسیر می‌شود. تحلیلگران اقتصادی بر این باورند تداوم نرخ سود بین‌بانکی در سطح ۲۴ درصد، نشانه‌ای از ثبات نسبی در تصمیمات پولی بانک مرکزی است. این نرخ نه تنها بیانگر کنترل نقدینگی و مهار رشد تورم محسوب می‌شود، بلکه بر جریان سرمایه‌گذاری و رفتار بانک‌ها در اعطای تسهیلات نیز اثرگذار است. کارشناسان معتقدند پایداری نرخ سود شبانه به معنای تمرکز بر هدف‌گذاری تورمی و انضباط بانکی است تا از رشد نقدینگی بی‌ضابطه جلوگیری شود. در نتیجه، انتظار می‌رود این سیاست در ماه‌های آتی با حفظ نرخ بهره در سطح فعلی، به تثبیت فضای پولی و پیش‌بینی‌پذیری در بازارهای مالی کشور منجرشود.

نشان می‌دهد بانک مرکزی در کنترل جریان نقدینگی، به سیاست انقباضی خود پایبند مانده است. بنابراین، استمرار این روند در

عصر اقتصاد ۵

یکشنبه ۱۱ آبان ۱۴۰۴ | سال بیستم و یکم، شماره ۵۷۷۱.

بانک ، بیمه و بورس

دیدگاه

هشدار به بانک مرکزی؛ اصلاح با چاقوی کند نتیجه ندارد!

مرتضی کدخدایی- اقتصاددان

در مسیر پرچالش اصلاح نظام بانکی، تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد هر گام بدون نظارت مؤثر بانک مرکزی و بدون کاهش دخالت‌های دولت، نه تنها به بهبود اوضاع منجر نمی‌شود بلکه بحران ناترازی را عمیق‌تر می‌کند. اصلاح بانکی اگر با چاقوی کند انجام شود، زخم‌ها را نمی‌بندد بلکه درد را ماندگار می‌کند.

اصلاح نظام بانکی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای پایداری اقتصاد کشور محسوب می‌شود. نظام بانکی باید بتواند نقش خود را در تأمین مالی مولد و کنترل مؤثر بانک مرکزی و بدون کاهش دخالت‌های دولت، منابع بانکی به مثابه خزانه دوم خود استفاده کند و بانک مرکزی نیز وظیفه نظارت را به شکل نمادین دنبال کند، چشم‌انداز اصلاح مهم خواهد بود. مشکل از جایی آغاز شد که بانک مرکزی در نظارت کوتاهی کرد و اجازه‌داد تخلفات انباشته شود. بسیاری از بانک‌ها در سال‌های اخیر وام‌هایی با پشتوانه ضعیف پرداختند یا منابع خود را به پروژه‌های غیرمولد اختصاص دادند. دولت نیز در دوره‌هایی با گرو گذاشتن اسناد نزد بانک مرکزی، پایه پولی را افزایش داد و در نهایت، ناترازی شدیدی بر نظام بانکی سایه افکند.

بنابراین، ریشه بحران بانکی را باید در دو نقطه جست‌وجو کرد: ضعف نظارت و مداخله دولت. تا زمانی که این دو متغیر اصلاح نشوند، هیچ برنامه‌ای برای ساماندهی بانک‌ها به نتیجه نخواهد رسید. نکته این‌جاست که دولت نمی‌تواند از منابع بانکی استقراض کند و در همان حال، انتظار ثبات اقتصادی داشته باشد. هر برداشت دولت از منابع بانکی عملاً به سقوط ترازنامه بانک و گسترش بی‌اعتمادی عمومی می‌انجامد.

اصلاح واقعی باید با پذیرش مسئولیت آغاز شود. اگر ناترازی محصول تصمیمات دولت است، دولت باید هزینه آن را بپردازد. اگر بخش خصوصی مرتکب تخلف شده، مدیران آن باید با افزایش سرمایه، واگذاری دارایی یا بازپرداخت بدهی‌ها پاسخگو باشند. هزینه ناترازی نباید از جیب سپرده‌گذارانی پرداخت‌شود که هیچ نقشی در بحران نداشتند.

راهکار منطقی‌تر از انحلال، اصلاح تدریجی عملکرد بانک‌هاست. انحلال آخرین گزینه‌ای است که باید پس از ناکامی همه راه‌های اصلاح به کار رود. بسیاری از بانک‌های ناتراز را می‌توان با تجدید ساختار، واگذاری دارایی‌های غیرمولد و تغییر تیم‌های مدیریتی به مسیر تراز بازگرداند. بانک مرکزی باید به جای پاک کردن صورت مسئله، از ظرفیت نظارتی خود برای هدایت به سمت اصلاح استفاده کند.

در مسیر تصمیم‌گیری سخت بانک مرکزی، نباید ادغام یا واگذاری بانک‌های مشکل‌دار به بانک‌های دولتی به عنوان راه‌حل مطرح شود. تجربه نشان می‌دهد ادغام چنین بانک‌هایی بحران را به داخل دولت منتقل می‌کند. بعلاوه، بسیاری از بانک‌های دولتی خود دچار ناترازی‌اند و واگذاری بانک‌های ضعیف به آن‌ها فقط ابعاد بحران را بزرگ‌تر می‌کند. در مقابل، واگذاری تدریجی بانک‌های ناتراز به بانک‌های خصوصی می‌تواند مانع گسترش عدم تعادل در شبکه بانکی شود.

یکی از ریشه‌ای‌ترین معضلات نظام بانکی نحوه تعیین مدیران است. در ظاهر، برخی بانک‌ها خصوصی‌اند اما در واقع، مدیران آن‌ها با تصمیم نهادهای دولتی منصوب می‌شوند. این مدل اداره مانع نوآوری و کارایی است و بانک را به ماشین اجرای سیاست‌های دولتی تبدیل می‌کند. بانک خصوصی واقعی باید با انتخاب مدیران شایسته از سوی سهام‌داران و بدون دخالت بیرونی اداره شود.

نمونه بانک آینده نشان می‌دهد نبود نظارت مؤثر چگونه می‌تواند بحران مدیریتی را به بحران نظام تبدیل کند. در این بانک ضعف نظارت باعث شد تخلفات مدیریتی مسیر فعالیت را منحرف کند. اگر بانک مرکزی در مراحل ابتدایی دخالت می‌کرد، بحران به این سطح از بی‌ثباتی نمی‌رسید. به همین دلیل، اصلاح نظارت باید پیش از هر تصمیم انحلال یا ادغام در دستور کار قرار گیرد. در نهایت، اصلاح نظام بانکی با حذف ظواهر و برخورد شکلی به نتیجه نمی‌رسد. باید ساختار نظارت بازسازی شود، استقلال مدیریتی بانک‌ها حفظ گردد و دخالت دولت در منابع بانکی به حداقل ممکن کاهش یابد. اصلاح بانکی نیازمند چاقوی تیز نظارت و اراده واقعی برای اصلاح است، نه تسکین موقت با تصمیمات سطحی. چاقوی کند حتی اگر نیت اصلاح داشته باشد فقط زخم را عمیق‌تر می‌کند و درمان را به تأخیر می‌اندازد.

در نتیجه، آینده نظام بانکی منوط به اقدام شجاعانه بانک مرکزی در احیای نظارت و پایان دادن به مداخلات دولتی است. اصلاح بانکی باید نه شعاری بلکه عملی باشد، مبتنی بر واقعیت‌های مالی، مسئولیت‌پذیری دولت و بخش خصوصی و بازگشت نظام بانکی به وظیفه اصلی خود یعنی پشتیبانی از تولید و معیشت مردم.

بنابراین در مسیر اصلاح نظام بانکی، نباید تنها به تغییر ساختارهای ظاهری اکتفا کرد بلکه لازم است فرهنگ پاسخ‌گویی مالی در تمامی سطوح بانک‌ها نهادینه شود. اگر هر مدیر بانکی بداند هر تصمیم او اثر مستقیم بر اعتماد عمومی دارد، انضباط مالی به صورت خودکار تثبیت می‌شود. شفافیت نه شعار، بلکه باید پایه اصلی عمل بانکی باشد تا مردم احساس آرامش کنند. بازآفرینی اعتماد، از زمانی آغاز می‌شود که نظام بانکی به مأموریت اصلی خود یعنی حمایت از تولید، اشتغال و رشد پایدار بازگردد. در نتیجه، اصلاح بانکی تنها با تغییر مقررات تحقق نمی‌یابد، بلکه باید سازوکاری برای رفتار مسئولانه مالی و اخلاق حرفه‌ای در صنعت بانکداری تعریف شود.

خلق ۴۰هزار برابری نقدینگی در برابر تنها پنج برابر رشد تولید ناخالص داخلی، نشان‌های از گسیختگی ساختاری نظام بانکداری ایران و ضعف سیاست‌گذاری پولی است
--

کفایت سرمایه پایین و نفوذ دولت در تصمیم‌گیری‌های بانک مرکزی، ستون‌های استقلال و شفافیت مالی را لرزان کرده و مدیریت ریسک بانکی را به عرصه‌ای بدل ساخته است

کفایت سرمایه پایین و نفوذ دولت در تصمیم‌گیری‌های بانک مرکزی، ستون‌های استقلال و شفافیت مالی را لرزان کرده و مدیریت ریسک بانکی را به عرصه‌ای بدل ساخته است

امکان استفاده از محدودیت های گازی برای وصول مطالبات

سعید توکلی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران اعلام کرد که این شرکت علی‌رغم در اختیار داشتن ابزار قانونی و فنی برای اعمال محدودیت گاز در مسیر وصول مطالبات، چنین رویکردی ندارد. او گفت: «وصول مطالبات صرف منابع هدفمندی است و طبق ماده ۱۹۰ قانون مالیات‌های مستقیم، برای تأخیر در پرداخت ۲.۵ درصد جریمه تعیین شده است.»

به گفته وی، امسال کشور یکی از بالاترین نرخ‌های وصول را تجربه کرده اما به‌دلیل افزایش قیمت گاز برای صنایع، عدد مطالبات نیز بیشتر شده است. توکلی افزود: با تشکیل جلسات مشترک میان شرکت گاز و معاونت رگولاتوری پتروشیمی، بخشی از بدهی واحدهای پتروشیمی کاهش یافته است. او تأکید کرد: مکانیزم‌های بازدارنده همچون محدودیت گاز وجود دارند اما سیاست شرکت، حمایت از استمرار تولید صنایع است. مدیرعامل شرکت ملی گاز تصریح کرد: «منابع حاصل از فروش گاز به هدفمندی اختصاص دارد و لازم است دستگا‌های مختلف برای ایفای تعهدات و تسهیل بازپرداخت‌ها همکاری کنند تا فشار مالی بر بخش‌های مولد کشور کاهش یابد.»

وزیر نفت:

اراده پولادین کارکنان نفت سپر شکست‌ناپذیر در برابر تهدیدها

وزیر نفت، در پیامی به مناسبت هفته پدافند غیرعامل تأکید کرد که ستون اصلی پایداری صنعت نفت در برابر تهدیدها، نه تجهیزات بلکه اراده پولادین و تعهد نیروی انسانی است. وی نوشت: «پدافند غیرعامل یعنی بهره‌گیری از توان علمی و مهندسی برای کاهش آسیب‌پذیری و تداوم تولید بدون استفاده از جنگ‌افزار.»

نفت در «دفاع مقدس ۱۲ روزه» گفت: «در روزهایی که دشمن آرامش کشور را نشانه رفت، شما نشان دادید خدمت‌رسانی در سخت‌ترین شرایط ممکن است.»

وی پاسداشت تجربه‌های گذشته و تمرکز بر بازنگری طرح‌های واکنش اضطراری را خواستار شد و افزود: «صنعت نفت به اتکای دانش داخلی، نماد اقتدار ملی است و باید تدابیر کارساز پدافند غیرعامل را طبق رهنمود رهبری عملیاتی کنیم.»

انتقال ۳۳.۲ میلیارد لیتر فرآورده نفت در هفت ماه از منطقه تهران

مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه تهران اعلام کرد: طی هفت ماه نخست سال، بیش از ۳۳.۲ میلیارد لیتر مواد نفتی از این منطقه منتقل شده است. او گفت: «از این مقدار، ۱۲۰۶ میلیارد لیتر فرآورده نفتی و ۱۲.۶ میلیارد لیتر نفت خام به مبادی مصرف ارسال شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، رشد ۶ درصدی را نشان می‌دهد.»

به گفته حمیدرضا کیهان‌پور، تهران یکی از محورهای حیاتی تأمین انرژی کشور است و نقش آن در پایداری سیستم انتقال به‌ویژه در فصل سرد، اهمیت دوچندان یافته است. مدیر منطقه تهران افزود: پایش مداوم خطوط، اجرای تعمیرات پیشگیرانه و کنترل فنی شبکه، در اولویت برنامه‌های نگهداشت قرار دارد. او تأکید کرد: «تلاش شبانه‌روزی همکارانمان باعث شده انتقال انرژی بدون وقفه ادامه یابد و مردم در سراسر کشور از خدمات پایدار برخوردار باشند.»

نیرو

عقب‌ماندگی ادارات دولتی در تعهدات برقی

کامیاز ناظریان، مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران، اعلام کرد که ادارات و نهادهای دولتی تنها ۲ درصد از برق مورد نیاز خود را از طریق نیروگاه‌های خورشیدی تأمین می‌کنند، در حالی‌که بر اساس قانون باید تا پایان ۱۴۰۶ این سهم به ۲۰ درصد برسد. او گفت: «ظرفیت منصوبه کنونی کمتر از ۱۰ مگاوات است، در حالی‌که مصرف این بخش در اوج تابستان به حدود ۴۵۰ مگاوات می‌رسد.»

وی با اشاره به جرایم عدم رعایت قانون افزود: «اداراتی که به تعهد خود عمل نکنند باید برق مورد نیازشان را از تألیوی سبز خریداری کنند که نرخ آن معادل انرژی خورشیدی است.» ناظریان گفت: از ابتدای امسال بیش از ۱۲ هزار و ۵۵۰ میلیون کیلووات‌ساعت برق برای پایتخت تأمین شده و به‌رغم افزایش مشترکان، مصرف برق ۵ درصد کاهش یافته است. او افزود: «برای مشترکین برصرفت، قیوض میلیونی و حتی تا ۷۰ میلیون تومان صادر شده است.» مدیرعامل توزیع برق تأکید کرد که اجرای طرح‌های خورشیدی می‌تواند تا حد زیادی از هزینه و فشار شبکه بکاهد.

تقویت همکاری توانیر و سندیکاى صنعت برق برای رشد تولید داخلی

در نشست مشترک مدیران شرکت توانیر و هیأت‌مدیره دوره نهم سندیکای صنعت برق ایران، بر هم‌افزایی راهبردی، حمایت مالی از تولید داخل و رفع موانع ارزی تأکید شد. مصطفی رحبی‌مشهدی، مدیرعامل توانیر، گفت: «سندیکا بازوی مشورتی ما در تصمیم‌سازی است و بدون فاصله در کنار توانیر قرار دارد.» او پنج محور توسعه صنعت برق را هوشمندسازی، توسعه ذخیره‌سازها، زیرساخت خودروهای برقی، تبدیل سیم به کابل و تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر عنوان کرد. محمدصادق فقیه‌پوراده، رئیس هیأت‌مدیره سندیکا نیز افزود: «اکنون بسیاری از شرکت‌های عضو با کمتر از نیمی از ظرفیت خود فعالیت می‌کنند، درحالی‌که ظرفیت تولید داخلی وجود دارد و تنها مشکل، تأمین ارز و نقدینگی است.»

فرمول جدید نرخ خوراک پتروشیمی در راه است

احتمال حذف هاب اروپا و بازتعریف زنجیره خام با دستور مستقیم رئیس‌جمهور

سکینه مهرائی، گروه انرژی- در آستانه تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۵، صنعت پتروشیمی ایران درگیر یکی از حساس‌ترین اصلاحات سیاستی سال‌های اخیر شده است، از بازنگری در فهرست مواد خام و نیمه‌خام گرفته تا احتمال حذف هاب‌های اروپایی از فرمول نرخ خوراک. مجموعه این تصمیمات که با محوریت وزارت نفت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی (NPC) دنبال می‌شود، به‌گفته مقام‌های رسمی، پولادین و تعهد نیروی انسانی است. وی نوشت:

بازتعریف عدالت صنعتی در حال انجام است. هرچند در پس این تغییرات، پیامدهای مالی و بودجه‌ای سنگینی نهفته است. حسن عباس‌زاده، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، با اشاره به نشست اخیر فعالان صنعت با رئیس‌جمهور گفت: «در این نشست، مهم‌ترین چالش‌های صادراتی و تولیدی صنعت پتروشیمی مطرح شد و شخص رئیس‌جمهور بر ضرورت رفع موانع صادرات و تدوین فرمول‌های جدید قیمت خوراک تأکید کردند.»

به گفته او، مقرر شده کارگروهی ویژه با حضور نمایندگان هلدینگ‌های پتروشیمی، انجمن صنفی کارفرمایی و دستگاه‌های اجرایی مرتبط تشکیل شود تا تصمیمات عملیاتی در مورد نرخ خوراک و سید صادراتی گرفته شود. فهرست موضوعات پیشنهادی نیز از سوی شرکت ملی صنایع پتروشیمی به دفتر رئیس‌جمهور ارسال شده است. عباس‌زاده افزود: «بررسی مجدد فهرست مواد خام و نیمه‌خام نیز در دستور کار دولت قرار دارد و احتمال حذف برخی اقلام مانند اوره از این فهرست بسیار بالاست، چراکه اوره در انتهای زنجیره تولید قرار دارد و نباید به‌عنوان ماده خام مشمول عوارض صادراتی شود.»

در حال حاضر، نرخ خوراک پتروشیمی‌ها بر پایه میانگین موزونی از قیمت گاز صادراتی ایران، بازار داخلی و دو شاخص اروپایی (هاب هلند و هاب داخلی و منطقه‌ای به جای شاخص‌های

انگلیس) محاسبه می‌شود. این فرمول در شرایط قبل از بحران انرژی اروپا تدوین شد، اما با افزایش بی‌سابقه قیمت گاز در اروپا پس از جنگ روسیه و اوکراین، اثر این دو هاب در محاسبه نرخ خوراک ایران زیاده از حد بالا رفت.

نتیجه آن، افزایش بهای خوراک تا حدود ۱۵ سنت در هر مترمکعب بود؛ در حالی‌که متوسط نرخ جهانی، به‌ویژه در کشورهای رقابتی مانند آمریکا و کانادا، پایین‌تر از ۱۰ سنت است. مدیران هلدینگ‌ها معتقدند استمرار این وضعیت، مزیت صادراتی محصولات ایران را کاهش داده است.

سه سناریوی روی میز وزارت نفت
عباس‌زاده در گفت‌وگوی تفصیلی با بازار نیز درباره جزئیات طرح اصلاح فرمول قیمت خوراک توضیح داد که وزارت نفت هم‌اکنون سه سناریوی متفاوت را برای بازنگری در دستور کار دارد. سناریوی نخست به حذف یا حداقل کاهش تأثیر «هاب‌های اروپایی» برمی‌گردد؛ به‌ویژه حذف هاب‌های هلند و انگلیس که پس از بحران انرژی در اروپا نرخ‌های بسیار بالاتری از سایر شاخص‌های جهانی دارند و موجب افزایش مصنوعی هزینه خوراک در ایران شده‌اند. در این طرح، یا این دو هاب به کلی از محاسبه کنار گذاشته می‌شوند یا وزن اثرگذاری‌شان به میزان قابل توجهی کاهش می‌یابد تا قیمت خوراک به واقعیت اقتصادی منطقه نزدیک‌تر شود.

در سناریوی دوم، بحث تعیین سقف و کف قیمتی در فرمول مطرح است تا نوسانات شدید جهانی نتواند مستقیماً بر بهای خوراک تأثیر بگذارد. به گفته او، چنین مدلی به دولت و شرکت‌های تولیدی کمک می‌کند تا برنامه‌ریزی بلندمدت‌تری برای بودجه و سرمایه‌گذاری انجام دهند؛ زیرا در سال‌های اخیر، جهش‌های ناگهانی قیمت گاز در اروپا موجب بی‌ثباتی شدید در بازار پتروشیمی ایران شده است.

اما سناریوی سوم که نگاهی بومی‌تر دارد، استفاده از شاخص‌های بازار انرژی داخلی و منطقه‌ای به جای شاخص‌های

می‌تواند سودآوری شرکت‌های تولیدی و تداوم اشتغال را تضمین کند؛ از سوی دیگر، منجر به کاهش درآمدهای ریالی و ارزی دولت می‌شود. منابع حاصل از فروش گاز بخشی از پشتوانه پرداخت بارانه‌هاست و هرگونه کاهش در این بخش نیازمند بازآرایی منابع بودجه‌ای است.

اما در مقابل، طرفداران اصلاح فرمول معتقدند که نرخ خوراک بالا، عملاً مالیات مضاعف بر تولید است. به گفته عباس‌زاده، «در شرایطی که بسیاری از شرکت‌های تولیدکننده متانول با زیان عملیاتی مواجه شده‌اند، حمایت هدفمند از صنعت برای حفظ ظرفیت تولید امری اجتناب‌ناپذیر است.»

در همین حال، موضوع مسئولیت اجتماعی شرکت‌های پتروشیمی نیز در نشست اخیر با رئیس‌جمهور مورد بازنگری قرار گرفت. عباس‌زاده اعلام کرد: «دولت تأکید کرده است که بخش قابل توجهی از منابع مسئولیت اجتماعی باید به عدالت آموزشی اختصاص یابد. در گام نخست، شرکت‌های پتروشیمی در قالب برنامه‌ای متمرکز، تجهیز و هوشمندسازی مدارس مناطق کمتر برخوردار را آغاز خواهند کرد.»

تصمیم تا پایان آبان قطعی می‌شود
بر اساس اعلام معاون وزیر نفت، تصمیم‌گیری درباره فرمول جدید نرخ خوراک حداکثر تا پایان آبان انجام خواهد شد تا در بودجه ۱۴۰۵ لحاظ شود. این فرمول در صورت تصویب، تا ده سال مبنای محاسبه خوراک واحدهای پتروشیمی قرار خواهد گرفت. هرچند هنوز رقم دقیق اعلام نشده، اما گمانه‌ها حاکی از تعامل جدی دولت برای کاهش تعدیل‌شده نرخ خوراک و تثبیت ده‌ساله آن است.

عباس‌زاده تأکید کرد: «هدف ما حفظ توازن میان منافع دولت و منافع تولید است. سیاست وزارت نفت نه توزیع یارانه پنهان، بلکه ایجاد فضای پایدار برای تولید رقابتی، افزایش صادرات و جذب سرمایه جدید در زنجیره ارزش پتروشیمی است.»

در هر حال، با اینکه کاهش نرخ خوراک می‌تواند سود عملیاتی پتروشیمی‌ها را افزایش و صادرات را تقویت کند، اجرای شتاب‌زده آن بدون پشتوانه مالی می‌تواند چالش‌های بودجه‌ای ایجاد کند. از همین رو، مسیر جدید دولت بر محور تعادل بین درآمد پایدار و توسعه صادرات تعریف شده است.

به نظر می‌رسد تصمیم‌گیرندگان قصد دارند با حذف هاب‌های نوسانی اروپا، تعیین سقف و کف قیمتی و بازتعریف نقش محصولات خام، نظام جدیدی از حکمرانی در صنعت پتروشیمی ایران را شکل دهند؛ نظامی که هم‌زمان با تقویت جایگاه جهانی پتروشیمی، به عدالت آموزشی، اشتغال پایدار و توسعه منطقه‌ای نیز خدمت کند.

امضای ۱۲ قرارداد بزرگ برای خاموشی مشعل‌ها با فرمان پزشکيان

روزانه نزدیک به ۳۰۰ میلیون فوت مکعب گاز مشعل از میادین «رگ سفید ۱ و ۲»، «بی‌بی حکیمه ۱ و ۲»، «کوپال بنگستان»، «گلخیزی ۳»، «اھواز ۱، ۳ و ۴»، «لالی»، «نرگسی»، «زیلایی» و «هفت شهیدان» داخلی، مجموع سرمایه‌گذاری پیش‌بینی‌شده در این طرح‌ها حدود ۸۰۰ میلیون دلار بوده و زمان اجرای آن حداکثر دو سال تعیین شده است.

با اجرای کامل این طرح‌ها، حدود ۳۰ مشعل نفتی خاموش می‌شود و از هدررفت

روزانه ۲۹۵ میلیون فوت مکعب گاز مشعل از میادین «رگ سفید ۱ و ۲»، «بی‌بی حکیمه ۱ و ۲»، «کوپال بنگستان»، «گلخیزی ۳»، «اھواز ۱، ۳ و ۴»، «لالی»، «نرگسی»، «زیلایی» و «هفت شهیدان» داخلی، مجموع سرمایه‌گذاری پیش‌بینی‌شده در این طرح‌ها حدود ۸۰۰ میلیون دلار بوده و زمان اجرای آن حداکثر دو سال تعیین شده است.

با اجرای کامل این طرح‌ها، حدود ۳۰ مشعل نفتی خاموش می‌شود و از هدررفت

پتروپارس آماده آغاز حفاری توسعه‌ای در خلیج فارس

۱۰DC۱ نتیجه برنامه‌ریزی دقیق و همکاری تیم‌های دریا و خشکی است و پروژه اکنون با آمادگی کامل در آستانه شروع عملیات حفاری توسعه‌ای قرار دارد.»

پروژه میدان بلال با پیشرفت همزمان

عصر اقتصاد

. یکشنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۴ | سال بیستم و یکم. شماره ۵۷۷۱.

نفت،نیرو و انرژی

پتروشیمی

رونق پایدار پردیس در بازار جهانی کود

مجمتع پتروشیمی پردیس، بزرگ‌ترین تولیدکننده آمونیاک و اوره خاورمیانه، امسال هجدهمین سالروز بهره‌برداری خود را به عنوان «روز پردیس» جشن گرفت. این مجتمع از سال ۱۳۸۶ تاکنون، با تولید سالانه بیش از پنج میلیون تن محصول، نقشی کلیدی در تأمین امنیت غذایی ایران و کشورهای هدف صادراتی دارد. پتروشیمی پردیس تاکنون بیش از ۳۸ میلیون تن اوره و ۲۵ میلیون تن آمونیاک تولید کرده که بالغ بر ۱۰ میلیارد دلار ارزآوری برای کشور داشته است. توسعه مستمر ظرفیت‌ها، استفاده از خوراک گاز طبیعی و دسترسی به اسکله اختصاصی صادرات، جایگاه پردیس را در بازار جهانی کود تثبیت کرده است.

این شرکت اجرای سیاست‌های مسئولیت اجتماعی (CSR) را نیز در اولویت دارد. بودجه حوزه‌های آموزشی، فرهنگی و محیط‌زیستی پردیس از ۴۲ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ به ۱۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۴ افزایش یافته است.

از ساخت مدارس و تجهیز دانشکده‌های فنی تا حمایت از نخبگان و آزادسازی زندانیان دیه، پردیس الگویی از صنعت همراه با تعهد اجتماعی ارائه داده است.

در زمینه زیست‌محیطی، این مجتمع با اجرای پروژه‌های سبز از جمله «پتروشیمی همت» برای استفاده از گازهای مازاد CO۰ و تولید اوره دوستدار محیط زیست، توانسته ردپای کربن محصولات خود را کاهش دهد.

رشد پایدار تولید و فروش پتروشیمی نوری تا سقف ۱۲۹ همت

گزارش ماهانه پتروشیمی نوری در سامانه کدال، تصویری روشن از روند صعودی تولید و فروش این غول آروماتیکی ارائه می‌دهد. بر اساس داده‌های همراه ۱۴۰۴، شرکت موفق به تولید ۴۰۱ هزار و ۹۶۰ تن محصول و کسب درآمدی معادل ۱۲۹ هزار و ۵۷۳ میلیارد ریال (۱۲۹.۹ همت) شده است.

از این رقم، ۷۷.۸ هزار میلیارد ریال مربوط به فروش داخلی و ۵۱.۷ هزار میلیارد ریال از محل صادرات است؛ سهم صادرات برابر با ۲۲ درصد از کل فروش ماهانه برآورد می‌شود.

در بخش تجسمی، نوری طی هفت ماه نخست سال، ۳ میلیون تن تولید و ۱.۲۵۳ هزار میلیارد ریال درآمد ثبت کرده که رشد ۳۹ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته را نشان می‌دهد.

روند افزایشی مالی معنیمایم (بیش از ۱۲۴ هزار تن رشد نسبت به سال ۱۴۰۳) حاکی از ظرفیت عملیاتی بالای این مجتمع است.

تحلیل‌گران صنعت اعتقاد دارند استمرار مدیریت هوشمند در حوزه تأمین خوراک و متنوع‌سازی بازار صادراتی، عامل اصلی تداوم سودآوری پتروشیمی نوری در سال ۱۴۰۴ خواهد بود.

افت ۸۱ درصدی سود پتروشیمی خارک

گزارش مالی شش‌ماهه پتروشیمی خارک نشان می‌دهد با وجود رشد ۱۷ درصدی درآمدهای عملیاتی و رسیدن به حدود ۹۸.۹ هزار میلیارد ریال ، این شرکت با سقوط ۸۱ درصدی سود خالص مواجه شده است. افزایش شدید هزینه مواد اولیه و انرژی موجب رشد ۶۵ درصدی بهای تمام‌شده و کاهش ۴۲ درصدی سود ناخالص شده است. هزینه‌های عمومی و اداری نیز ۶۷ درصد افزایش یافته که رنگ خنثی برای ساختار مدیریتی شرکت محسوب می‌شود.

هرچند درآمدهای غیرعملیاتی رشد ۳۸ درصدی را تجربه کرده، اما برای جبران افت سود عملیاتی کفایت نکرده است. نتیجه نهایی، کاهش سود خالص به حدود ۷.۳ هزار میلیارد ریال بوده است. کارشناسان مالی معتقدند فشار هزینه‌ای ناشی از نوسانات ارزی و افزایش قیمت خوراک گاز، در کنار ضعف کنترل هزینه‌ها، سودآوری پتروشیمی خارک را در نیمه دوم سال نیز تهدید می‌کند.

بازنگری در بهره‌وری عملیاتی و مدیریت هزینه‌ها، شرط اصلی بازگشت شخارک به مدار رقابت است.

پالایش و پخش

نرخ مالیات بنزین سوپر مشخص شد

سازمان امور مالیاتی کشور طی نامه‌ای به گمرک جمهوری اسلامی ایران، نرخ مالیات بر ارزش افزوده بنزین سوپر وارداتی را رسماً اعلام کرد. بر اساس متن نامه‌ای که محمد برزگری، سرپرست معاونت تحول هوشمند سازمان مالیاتی، به علی‌اکبر شامانی، معاون امور گمرکی گمرک ایران ارسال کرده، مبنای محاسبه مالیات مطابق با بند «الف» ماده ۲۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ است. در این قانون، مالیات و عوارض کالاهای نفتی، از جمله بنزین، ۳۰ درصد تعیین شده است.

با استناد به ماده ۳۸، سهم دولت از این نرخ، پنج‌نهم با باقی‌مانده متعلق به شهرداری‌ها و دهیاری‌هاست که جزو درآمدهای دولت محسوب نمی‌شود. در نتیجه، واردکنندگان بنزین سوپر به موجب تبصره ۲ ماده ۱۷ قانون یادشده، تنها موظف به پرداخت چهار نهم از نرخ ۳۰ درصدی به‌عنوان عوارض هستند. این تصمیم به معنای آن است که دولت از دریافت مالیات مستقیم سهم خود صرف‌نظر کرده و سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها همچنان برقرار می‌ماند. به این ترتیب، سیاست مالیاتی جدید ضمن حفظ منابع محلی، مانع افزایش فشار قیمتی بر واردات سوخت‌های لوکس خواهد شد.

اقتصاد دیجیتال

کسب و کارهای دیجیتال برای توسعه بانکداری شرکتی تفاهم‌نامه امضا کردند

تفاهم‌نامه گفت: «چشم‌انداز بلو حول ساخت اکوسیستمی مالی دوست‌داشتنی برای کاربران است. ورود به بانکداری شرکتی، نقطه عطفی در مسیر ماست و این همکاری، توانمندی‌های بلو در تأمین مالی دیجیتال را برجسته می‌کند.»

مرتضی حسینی‌نژاد، معاون کسب‌وکار بلو بانک، افزود: «مأموریت ما تسهیل امور مالی است. در این همکاری، بلو زیرساخت‌های مالی و پرداخت را فراهم می‌کند تا شرکت‌ها و پرستل‌شان به تسهیلات مورد نیاز، در زمان مناسب دسترسی یابند.» علیرضا کامرانیان‌فر، قائم‌مقام مدیرعامل یکتانت، با اشاره به همکاری‌های پیشین، اظهار داشت: «طی سال‌های اخیر، کمپین‌های ما بیش از ۳.۵ میلیون نصب اپلیکیشن بلو بانک و بلوجنئیور را رقم زده است. حالا فصل جدیدی با تمرکز بر بانکداری شرکتی و بازاریابی تسهیلات نوین آغاز شده است.»

محمدرضا علمی‌فر، مدیرعامل یکتایی، نیز تأکید کرد: «یکتایی در دو سال اخیر با سرویس BNPL، دسترسی به اعتبار را آسان کرده است. این همکاری، مدل‌های جدیدی از تسهیلات سازمانی را ممکن می‌سازد و تأمین مالی سریع را برای کسب‌وکارها تضمین می‌کند.» این همکاری استراتژیک، در شرایطی که اقتصاد دیجیتال ایران رو به رشد است، می‌تواند نقش کلیدی در حل چالش‌های تأمین مالی شرکت‌ها ایفا کند. کارشناسان معتقدند چنین اتحادیهایی، با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، به گسترش اکوسیستم مالی کشور کمک شایانی خواهد کرد و راه را برای نوآوری‌های بیشتر در بانکداری دیجیتال هموار می‌سازد.

اوپن‌ای‌آی سال ۲۰۲۶ عرضه عمومی سهام می‌شود

گوگل، آنتروپیک و متا در حال توسعه مدل‌های رقیب هستند. اوپن‌ای‌آی قصد دارد از منابع مالی جدید برای شتاب‌بخشی به توسعه مدل‌های نسل بعدی مانند GPT-۵ و سیستم‌های عامل‌محور استفاده کند.

مایکروسافت، به عنوان بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار، احتمالاً بخشی از سهام خود را در عرضه عمومی حفظ خواهد کرد. این همکاری استراتژیک، نقش کلیدی در موفقیت چت‌جی‌بی‌تی داشته و حالا به عنوان الگویی برای سرمایه‌گذاری‌های کلان در هوش مصنوعی شناخته می‌شود.

کارشناسان بازار سرمایه معتقدند IPO اوپن‌ای‌آی می‌تواند موجی از سرمایه‌گذاری در بخش فناوری ایجاد کند، اما چالش‌هایی مانند مقررات ضد انحصار، نگرانی‌های اخلاقی در استفاده از هوش مصنوعی و فشارهای سیاسی بر سر حریم خصوصی داده‌ها، همچنان سایه‌انداز است. با این حال، این رویداد می‌تواند بازار سهام فناوری را درگروان کند و راه را برای عرضه عمومی دیگر استارت‌آپ‌های هوش مصنوعی هموار سازد.

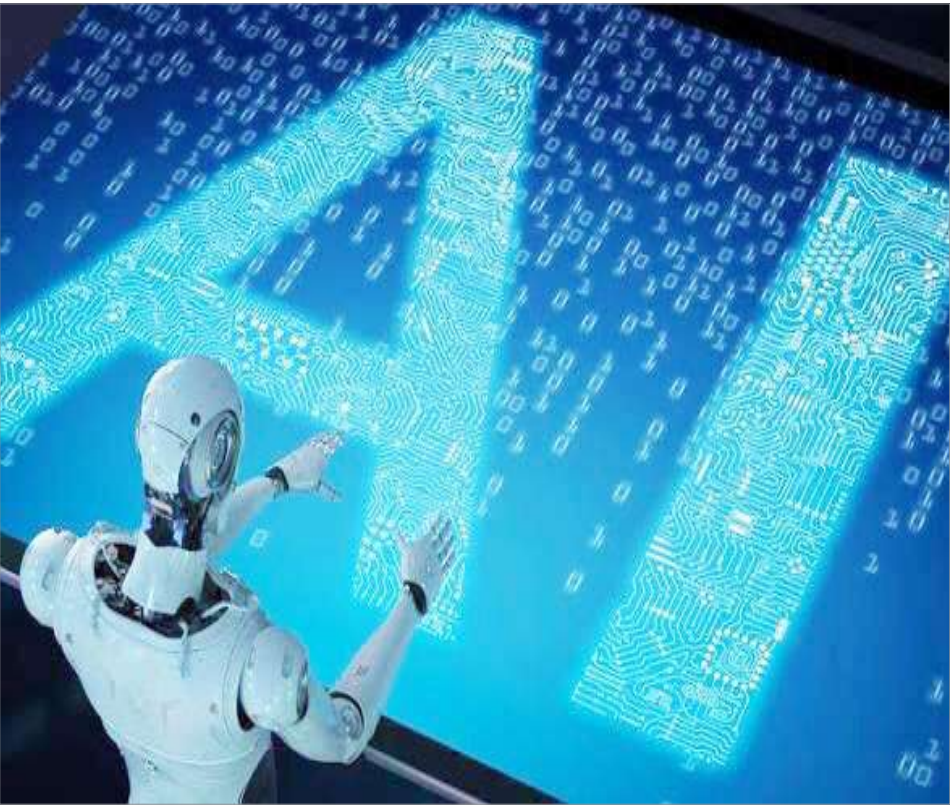
اکوسیستم استارت‌آپی

بلو بانک سامان، یکتانت و یکتایی با هدف ایجاد اکوسیستم یکپارچه بانکی و اعتباری و توانمندسازی کسب‌وکارهای دیجیتال، تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. این همکاری بر پایه ترکیب زیرساخت‌های مالی بلو بانک، ظرفیت تبلیغاتی یکتانت و تسهیلات اعتباری یکتایی استوار است و خدمات نوینی مانند تسهیلات پرسنلی، پنل سازمانی و ابزارهای پرداخت دیجیتال را برای شرکت‌ها فراهم می‌کند.

این تفاهم‌نامه در راستای توسعه بانکداری شرکتی و تسهیل دسترسی کسب‌وکارها به منابع مالی امضا شد. بلو بانک سامان با بیش از ۱۷ میلیون کاربر فعال، نقش تأمین‌کننده زیرساخت‌های پرداخت و بانکی را بر عهده دارد. یکتانت، پلتفرم تبلیغاتی با شبکه‌ای از بیش از ۳۰۰ هزار کسب‌وکار، مسئولیت معرفی و بازاریابی خدمات را بر عهده گرفته و یکتایی، با تمرکز بر اعطای تسهیلات، محصولات اعتباری B۲B۲E و وام‌های تا سقف ۵ میلیارد ریال را عرضه می‌کند. بر اساس این تفاهم‌نامه، خدمات متنوعی برای کسب‌وکارهای دیجیتال ارائه خواهد شد؛ از جمله تسهیلات پرسنلی و سازمانی، توسعه پنل‌های سازمانی برای مدیریت مالی، و ابزارهای نوین پرداخت مانند «پرداخت با لینک» که برای فعالان شبکه‌های اجتماعی طراحی شده است. یکتایی همچنین سرویس «الان بخر، بعداً پرداخت کن» (BNPL) را به صورت اختصاصی برای مدل‌های B۲B۲E گسترش می‌دهد و وام‌هایی با بازپرداخت ۶ یا ۱۲ ماهه ارائه می‌کند.

رضا حیدری، مدیرعامل بلو بانک سامان، در حاشیه امضای

هوش مصنوعی بومی در برابر غول‌های جهانی؛ ایران چند گام عقب‌تر است؟

سال ۲۰۲۵، هوش مصنوعی دیگر فقط ابزار نیست؛ شریک زندگی شده است. چت‌جی‌بی‌تی، که سه سال پیش با مدل سوم خود جهان را شگفت‌زده کرد، حالا با نسخه پنجم به دستiاری تمام‌عیار تبدیل شده که می‌تواند رستوران زرو کند، تقویم را چک کند و حتی مکالمه‌ای گرم و صمیمی بسازد. این بازآفرینی، بر پایه «هوش عامل‌محور» و «دانش جهانی» بنا شده و با مدل‌های رقیب مانند جیمینی گوگل رقابت می‌کند. در همین حال، ایران با پروژه‌هایی مانند «هوش‌یار»، «رخشای» و «الگوریتمیک» تلاش می‌کند نسخه بومی این فناوری را بسازد. اما فاصله فنی، کمبود زیرساخت و سیاست‌های پراکنده داده، کشور را در جایگاه ۹۱ جهانی نگه داشته است.

در جهان، هوش مصنوعی به سرعت به سمت مدل‌های عامل‌محور حرکت می‌کند؛ یعنی سامانه‌هایی که نه فقط پاسخ می‌دهند، بلکه عمل می‌کنند. گزارش سالانه دانشگاه استنفورد نشان می‌دهد بیش از ۸۰۰ میلیون نفر هر هفته از این ابزارها استفاده می‌کنند و ارزش بازار جهانی تا ۲۰۳۰ به بیش از ۸۰۰ میلیارد دلار می‌رسد. این روند، یک چهارم مشاغل را درگروان خواهد کرد. ابزارهایی مانند تولید مبتنی بر هوش مصنوعی هم برای همه در دسترس کرده‌اند. شرکت‌های بزرگ، از گوگل تا مایکروسافت، روی مدل‌های چندوجهی سرمایه‌گذاری کرده‌اند که همزمان متن، صدا و تصویر را پردازش می‌کنند. این پیشرفت‌ها، اقتصاد دیجیتال را با زیرتعریف کرده و کشورهای پیشرو را به قطب‌های نوآوری تبدیل کرده است. برای نمونه، مدل‌های جدید مانند Operator با اشتراک ویژه، کارهای مستقل مانند خرید آنلاین را انجام می‌دهند و مرزهای دستیار دیجیتال را جابه‌جا کرده‌اند.

در ایران، «هوش‌یار ۲۴» یکی از پیشروترین پلتفرم‌هاست. این سامانه بدون نیاز به پرداخت دلاری یا ابزارهای دور زدن تحریم، دسترسی به مدل‌های پیشرفته جهانی مانند جی‌بی‌تی-۴ و لاما را فراهم می‌کند. کاربران می‌توانند فایل آپلود کنند و با سیستم «تولید تقویت‌شده با بازیابی» پاسخ‌های دقیق بگیرند. «رخشای»، محصول شرکت آریاهامان مهر پارسه، با دو مدل اختصاصی «زال» برای متن و «شه‌رزاد» برای تصویر، به کسب‌وکارها خدمات می‌دهد و محتوای بومی تولید می‌کند. پروژه «الگوریتمیک» بیشتر در حوزه بازاریابی و تحلیل داده فعال است و ابزارهای سلامت مبتنی بر هوش مصنوعی هم در حال شکل‌گیری هستند، هرچند هنوز نوپا. استارت‌آپ‌های کوچک در شهرهایی مانند اصفهان و شیراز نیز وارد میدان شده‌اند و اپلیکیشن‌هایی برای آموزش زبان، تشخیص بیماری یا مدیریت تاسیب انجام طراحی می‌کنند. پروژه ملی «دستیار هوش مصنوعی» در معاونت علمی ریاست‌جمهوری پیش می‌رود. بیش از نیمی از مراحل اولیه آن در دانشگاه‌ها تکمیل شده و هدف، تجهیز وزارتخانه‌ها به یار تصمیم‌گیر است.

ایلان ماسک تا پایان ۲۰۲۵ خودروی پرنده رونمایی می‌کند

ایلان ماسک، مدیرعامل تسلا و اسپیس‌ایکس، اعلام کرد امیدوار است تا پایان سال ۲۰۲۵ میلادی یک خودروی پرنده را به نمایش بگذارد. او این رونمایی را «فراموش‌نشده‌ی» و «ماندگار» توصیف کرد و گفت به مرحله ساخت نمونه اولیه رسیده‌اند.

ماسک این خبر را در جدیدترین قسمت پادکست جو روگن فاش کرد. بحث از تسلا رودستر نسل دوم آغاز شد؛ خودرویی که قرار بود سال‌ها پیش عرضه شود، اما همچنان در مرحله توسعه است. روگن از وضعیت رودستر پرسید و ماسک به‌طور غیرمستقیم گفت هدف نهایی، ساخت یک خودروی پرنده است.

ماسک اظهار داشت: «ما به مرحله‌ای نزدیک شده‌ایم که بتوانیم نمونه اولیه را نمایش دهیم. چیزی که می‌توانم تضمین کنم این است که نمایش این محصول فراموش‌نشده‌ی خواهد بود.» او با اشاره به پیتر تیل، همکار

اخبار

شروط ایران برای رفع فیلتر تلگرام اعلام شد

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات شروط رفع فیلتر تلگرام را اعلام کرد. همکاری با دستگاه قضایی، مسدودسازی محتوای تروریستی و خلاف امنیت ملی، محدودسازی مطالب تحریک‌آمیز قومیتی، حذف محتوا بر اساس شکایت شهروندان و تعهد به عدم ارائه اطلاعات کاربران ایرانی به سرویس‌های خارجی، از جمله این شروط است. وزارت ارتباطات مذاکرات رسمی با تلگرام را آغاز کرده است. این اقدام بر اساس مصوبه شورای عالی فضای مجازی برای رفع فیلترینگ پلتفرم‌های خارجی انجام می‌شود که پیش‌تر برای واتس‌اپ و گوگل‌پلی اجرا شده بود.

ستار هاشمی، وزیر ارتباطات، تأکید کرد که این شروط برای حفظ امنیت ملی و حقوق کاربران ضروری است. تلگرام از سال ۱۳۹۷ فیلتر شده اما همچنان بیش از ۵۰ میلیون کاربر ایرانی دارد. در صورت پذیرش شروط، رفع فیلتر به صورت تدریجی و با نظارت فنی انجام خواهد شد. کارشناسان این گام را مثبت اما نیازمند شفافیت بیشتر می‌دانند.

هشدار وزیر ارتباطات: فیلترشکن‌ها بستر حملات سایبری از داخل کشور شده‌اند

ستار هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، هشدار داد که استفاده گسترده از فیلترشکن‌ها شبکه را آلوده کرده و زمینه‌ساز حملات سایبری از داخل کشور شده است. او تأکید کرد بسیاری از حملات سال‌های اخیر از داخل بوده‌اند، نه از خارج.

هاشمی اظهار داشت: «فیلترشکن یعنی اعتماد به یک سرور واسط ناشناس. مردم اغلب از پشت‌پرده این سرویس‌ها، توزیع‌کنندگان و فضاهای نامطمئن آنها بی‌اطلاع‌اند و این اعتماد، آسیب‌های امنیتی قطعی به همراه دارد.»

وزیر ارتباطات به گزارش‌های موجود اشاره کرد و گفت: «کیفیت شبکه به دلیل همین وضعیت کاهش یافته و گزارشات آن موجود است. این افت کیفیت، فضای کسب‌وکار دیجیتال مردم را دچار اشکال کرده است.» هاشمی مطالبه شهروندان برای اینترنت باکیفیت جهت توسعه کسب‌وکار را «به حق» دانست و افزود هم ارائه‌دهندگان خدمات و هم کاربران برای رونق اقتصاد دیجیتال به بستر پایدار و امن نیاز دارند. هاشمی بر لزوم افزایش سواد دیجیتال تأکید کرد و گفت: «باید تلاش بیشتری کنیم تا مردم با خطرات فیلترشکن‌ها آشنا شوند و آسیب‌پذیری را به حداقل برسانیم.» او در پایان خاطرنشان کرد همکاریانش با جدیت در حال تلاش برای پاسخ به این مطالبه به حق هستند.

هند سنگین‌ترین ماهواره خود را به فضا پرتاب می‌کند

هند قصد دارد یک ماهواره ارتباطی جدید را به مدار زمین پرتاب کند که سنگین‌ترین ماهواره ساخته‌شده توسط این کشور تا به امروز است.

به گزارش ایسنا، «سازمان تحقیقات فضایی هند» (ISRO) روز یکشنبه سنگین‌ترین ماهواره ارتباطی خود را با بزرگترین موشک خود پرتاب خواهد کرد و جدیدترین گام را برای برنامه بلندپروازانه فناوری و توسعه فضایی خود خواهد برداشت.

به نقل از یونیورس مگزین، سازمان تحقیقات فضایی هند اعلام کرد که ماهواره ارتباطی «CMS-۰۰۳» با وزن حدود ۴۴۱۰ کیلوگرم، سنگین‌ترین ماهواره ارتباطی پرتاب‌شده از این کشور است. به گفته سازمان تحقیقات فضایی هند، این پرتاب روز یکشنبه ساعت ۱۷:۲۶ به وقت منطقه زمانی شرقی از «سریهاریکوتا» (Sriharikota) در ایالت «آندرا پرداش» (Andhra Pradesh) انجام خواهد شد.

سازمان تحقیقات فضایی هند اعلام کرد این ماهواره که با یک موشک ۴۳.۵ متری M۵-LVM۳ به مدار پرتاب خواهد شد، خدماتی را در یک منطقه وسیع اقیانوسی از جمله شبه قاره هند ارائه خواهد داد. موشک M۵-LVM۳ یک نسخه ارتقا‌یافته از موشکی است که یک فضاییماي بدون سرنشین را در اوت ۲۰۲۳ پرتاب کرد و به ماه فرستاد. پیش از این تنها روسیه، آمریکا و چین به فرود کنترل‌شده روی سطح ماه دست یافته بودند. برنامه فضایی هند از زمان فرستادن اولین کاوشگر به مدار ماه در سال ۲۰۰۸، از نظر اندازه و سرعت به طور قابل توجهی توسعه یافته است.

پروجمعیت‌ترین کشور جهان در طول دهه گذشته جاهطلبی‌های خود را در صنعت فضایی نشان داده و برنامه فضایی آن از نظر اندازه و سرعت توسعه به طور قابل توجهی توسعه یافته است. این کشور اعلام کرده است که قصد دارد پیش از اولین پرواز فضایی سرنشین‌دار خود در اوایل سال ۲۰۲۷، یک ماموریت مداری بدون سرنشین را پرتاب کند.

«نارندرا مودی» (Narendra Modi)، نخست وزیر هند اعلام کرده است که این کشور تا سال ۲۰۴۰ فضانوردان خود را به ماه خواهد فرستاد.

خبر

شرکت اوپن‌ای‌آی، سازنده چت‌جی‌بی‌تی، قصد دارد در سال ۲۰۲۶ برای اولین بار سهام خود را به صورت عمومی عرضه کند. این اقدام می‌تواند ارزش شرکت را به بیش از ۱۵۰ میلیارد دلار برساند و نقطه عطفی در تاریخ صنعت هوش مصنوعی باشد.

سم آلتمن، مدیرعامل اوپن‌ای‌آی، در گفت‌وگو با وال‌استریت ژورنال اعلام کرد که شرکت در مسیر سودآوری پایدار قرار گرفته و عرضه عمومی سهام (IPO) راهی برای جذب سرمایه‌های کلان و گسترش دسترسی به فناوری‌های پیشرفته است. اوپن‌ای‌آی که در سال ۲۰۱۵ به عنوان یک سازمان غیرانتفاعی آغاز به کار کرد، طی سال‌های اخیر با سرمایه‌گذاری بیش از ۱۳ میلیارد دلاری مایکروسافت به یک غول تجاری تبدیل شده است. ارزش فعلی شرکت بین ۸۰ تا ۹۰ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود، اما تحلیل‌گران پیش‌بینی می‌کنند که با عرضه عمومی در ۲۰۲۶، این رقم به راحتی از مرز ۱۵۰ میلیارد دلار عبور کند. این IPO در شرایطی انجام می‌شود که رقابت در حوزه هوش مصنوعی شدت گرفته و شرکت‌هایی مانند سهم مقالات جهانی رو به افول.

یکی از ریشه‌ای‌ترین مشکلات، وضعیت داده‌هاست. داده‌های پراکنده، کیفیت پایین و نبود دسترسی آزاد، توسعه مدل‌های بومی را فلج کرده است. در حالی که اروپا با قوانین سخت‌گیرانه حریم خصوصی و اکوسیستم‌های داده باز پیش می‌رود، ایران هنوز سند ملی منسجم ندارد. نهادهای مختلف جداگانه عمل می‌کنند و منابع هدر می‌رود. کارشناسان پیشنهاد داده‌اند شورای ملی هوش مصنوعی تشکیل شود تا کمیته‌هایی برای داده‌های باز، امنیت سایبری و اخلاق فناوری ایجاد کند. بدون این هماهنگی، پروژه‌هایی مانند هوش‌یار و رخشای نمی‌توانند به سطح مدل‌های جهانی برسند.

با این حال، روزه‌هایی هست. بورس داده برای هوش مصنوعی راه‌اندازی شده و تمرکز روی مدل‌های بومی مانند رخشای می‌تواند فاصله را کم کند. آموزش هم در حال گسترش است؛ پلتفرم‌هایی مانند آپورن، نسل جدید را آماده می‌کنند. همکاری با کشورهای دوست مانند چین و روسیه هم فرصت‌هایی برای انتقال دانش ایجاد کرده است. برای مثال، برخی استارت‌آپ‌ها از مدل‌های منبع‌باز چینی برای آموزش محلی استفاده می‌کنند. هوش مصنوعی در ایران فقط مسئله فنی نیست؛ سیاسی و فرهنگی هم هست. اگر هماهنگی نهادی شکل بگیرد، سرمایه‌گذاری هدفمند شود و داده‌ها یکپارچه گردند، کشور می‌تواند از حاشیه به متن بیاید. همان‌طور که چت‌جی‌بی‌تی زندگی روزمره را بازآفرینی کرد، ایران هم می‌تواند نسخه بومی خود را بسازد؛ نه فقط برای رقابت، بلکه برای حل مسائل واقعی مانند مدیریت آب، سلامت عمومی یا آموزش. آینده هوش مصنوعی، آینده ماست و زمان عمل، همین حالا.

اینفوگرافی

